

AS SAARTE LIINID
Majandusaasta aruanne

Majandusaasta algus: 01.01.2024

Majandusaasta lõpp: 31.12.2024

Ärinimi: AS SAARTE LIINID

Registrikood 10216057

Aadress: Rohu 5, Kuressaare linn
Saaremaa vald, 93819 Saare maakond

Telefon: +372 453 0140

Elektronposti aadress: info@saarteliinid.ee

Interneti kodulehekülg: www.saarteliinid.ee

Põhitegevusalad: Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused
(EMTAK 52221)

SISUKORD

2024. AASTA TEGEVUSARUANNE	3
1. ETTEVÖTTE ÜLDTUTVUSTUS	3
2. OMANIKU OOTUSED	3
3. ETTEVÖTTE TEGEVUSKESKKOND	4
4. TEGEVUSTULEMUSED	4
5. INVESTEERINGUD, SOETUSED JA ARENGUVÄLJAVAATED	8
6. KVALITEEDI- JA KESKKONNAJUHTIMINE	9
7. IT- JA TEHNOLOOGIAJUHTIMINE	9
8. ORGANISATSIOON JA PERSONAL	9
9. HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE	10
Finantsseisundi aruanne	12
Kasumi-ja koondkasumiaruanne	13
Rahavoogude aruanne	14
Omakapitali muutuste aruanne	15
Raamatupidamise aastaaruande lisad	16
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	16
Lisa 2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused, peamised riskid	20
Lisa 3 Uute ja muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) kasutuselevõtt	27
Lisa 4 Raha ja raha ekvivalendid	28
Lisa 5 Nõuded ja ettemaksed	28
Lisa 6 Varud	28
Lisa 7 Materiaalne põhivara	29
Lisa 8 Immateriaalne põhivara	31
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed	31
Lisa 10 Maksuvõlad ja ettemaksed	31
Lisa 11 Laenukohustused ja netovõlg	32
Lisa 12 Rendid	36
Lisa 13 Sihtfinantseerimine	37
Lisa 14 Omakapital	38
Lisa 15 Müügitulu	38
Lisa 16 Tulu sihtfinantseerimisest	39
Lisa 17 Muude oluliste kasumiaruande kirjete all-liigendused	39
Lisa 18 Finantstulud- ja kulud	41
Lisa 19 Laenu tagatised ja panditud varad	41
Lisa 20 Tehingud ja saldod seotud osapooltega	42
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	43
JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2024 MAJANDUSAASTA ARUANDELE	44
MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EESTI MAJANDUSE TEGEVUSALADE KLASSIFIKAATORILE (EMTAK)	45

2024. AASTA TEGEVUSARUANNE

1. ETTEVÕTTE ÜLDTUTVUSTUS

AS Saarte Liinid, mille ainuaktsionäriks on Eesti Vabariik, esindatuna taristuministri poolt, on riigile kuuluv äriühing, mis keskendub riigi jaoks strateegiliselt oluliste sadamate haldamisele ja arendamisele.

AS-i Saarte Liinid missiooniks on regionaalsete sadamate arendamine, k.a asukohtades ja valdkondades, kus erainvestorite huvi puudumine tooks kaasa turutõrked ning seeläbi panustada kohalike ettevõtete efektiivsesse, säästlikusse ja jätkusuutlikusse majandamisse.

AS-i Saarte Liinid visiooniks on tagada kvaliteetsed ja keskkonnasäästlikud sadamad, mis loovad klientidele atraktiivseid võimalusi.

Ettevõtte väärtustab:

- avatust ja erinevate huvipooltega arvestamist,
- usaldusväärsust ja asjatundlikkust,
- nutikust ja uuendusmeelsust,
- kliendikesksust teenuste osutamisel,
- keskkonnasõbralikkust ja turvalisust.

Ettevõtte peakontor asub Kuressaares.

2. OMANIKU OOTUSED

Eesti Vabariigi peamised eesmärgid AS-i Saarte Liinid omanikuna on järgmised:

- kindlustada regulaarne parvlaevaliiklus saarte vahelise püsiühenduse tarbeks;
- korraldada kvaliteetselt ja keskkonnasäästlikult nii regionaalsete kui ka tulu mittetoovate sadamate haldamist ja arendamist, toetades ja elavdades seeläbi piirkondlikku elukorraldust;
- tagada püsiv kasumlikkus efektiivse majandustegevuse ning konservatiivse kapitalistruktuuri kaudu;
- hoida sadamapidamise parimat kompetentsi ja uuenduslikke ideid, toimides sektori arengumootorina;
- täita riigi poolt kehtestatud strateegilisi eesmärgid vastavalt äriühingu suhtes kohaldatavatele seadustele, regulatsioonidele ja arengukavadele;
- olla Eesti äriühingutele heaks eeskujuks heade juhtimistavade, sotsiaalse vastutuse ning kõrge ärikultuuri poolest järgides vastutustundliku ühingujuhtimise põhimõtteid ja integreerides need äriühingu igapäevategevusse, juhtimisse ja strateegiasse;
- hinnata äriühingu (võimalikke ebaeetilisi) ärisuhteid Venemaa ja Valgevenega ning loobuda sellistest ärisuhetest.

Arendades regionaalseid ja saartel asuvaid sadamaid, on oluline mõista, et otsused ei tohiks põhineda üksnes otsest majanduslikel kaalutlustel ja efektiivsusnäitajatel. Tihti tuleb tegevuste kavandamisel arvestada avaliku huvi ning parvlaevaliini kaudu pakutava ühistranspordi vajadustega. AS Saarte Liinid täidab olulist rolli Eesti piirkondliku ettevõtluskeskkonna säilitamisel ja edendamisel. Ettevõtte vastutusalaks on sadamate haldamine ja arendamine, eriti nendes asukohtades ja valdkondades, kus erainvestorite vähesest huvist võib tekkida logistilisi probleeme ja turutõrkeid.

3. ETTEVÕTTE TEGEVUSKESKKOND

2024. aasta Eesti tegevuskeskkonda kirjeldab suund innovatsioonile, jätkusuutlikule arengule ning keskkonnamõjude vähendamisele. AS Saarte Liinid panustas taastuenergia projektidesse, arendati välja mõõdistusüksus ja keskenduti jätkuvalt keskkonnasäästlikkusele.

Samal ajal jätkus toodete, teenuste ning elektrienergia börsihindade mõõdukas tõus. Aasta jooksul langes märkimisväärselt euribori tase, mille tõttu vähenesid intressikulud. Tarbijahinnaindeks oli 2024. aastal +3,5%.

AS Saarte Liinid kaubasadamate kaudu lastitakse ja eksporditakse peamiselt kohalikku tooret, mille sihtturud on Skandinaavias, Saksamaal, Poolas ja Hollandis. Näiteks dolomiidi ja puisteturba ekspordi maht sõltub Saksamaa ja Poola keemiatööstuse ning Hollandi väetisetööstuse nõudlusest. Kaubasadamaid läbivad puidupõhised kaubad eksporditakse samuti rahvusvahelistele turgudele.

Regionaalsetest sadamatest väljuvaid regulaarseid rahvusvahelisi reisilaevaliine ei ole. AS Saarte Liinid täidab riiklikku ülesannet, tagades sadamate kaudu võimaluse parv- ja liinilaevadega toimuvaks avalikuks liiniveoks.

Kliendirahulolu

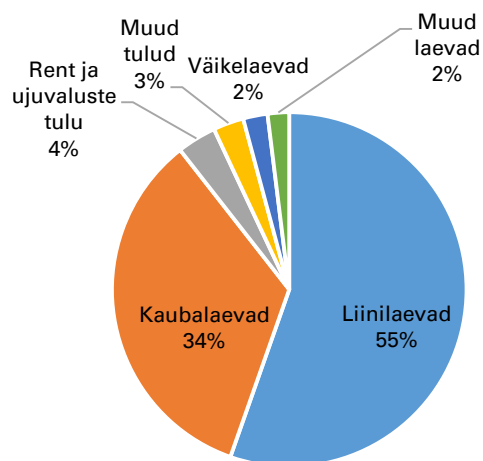
2024. aastal viidi sadamates läbi väikelaeva sadama külastaja ja laevareisija rahuloluküsitlus. Läbiviidud küsitluse keskmine hinne saavutas hea taseme. Numbriliselt väljendades saavutati skoor 4,48 ja seda 5-astmelisel skaalal. Sellele küsitlusele vastas 42 inimest.

Sotsiaalmeediakanalite kaudu kogutud hinnangud asukohtade kaupa andsid keskmiseks kliendirahuloluks 4.7 ja seda 5 palli süsteemis. Vastajaid oli kokku 4 800.

4. TEGEVUSTULEMUSED

AS-i Saarte Liinid äriiliinid, ehk sadama poolt osutatavad sadamateenused ja muud teenused kaldalt, jaotuvad äriiliinidesse järgnevalt:

- Liinilaevad (tulude osakaal 55%)
- Kaubalaevad (34%)
- Rent ja ujuvalused (4%)
- Muud laevad või töölaevad (2 %)
- Väikelaevad (2%)
- Muud teenused (3%)

Valik äriiliinide tulemusnäitajaid 2024. aasta kohta:

Äriiliin	Mõõdik	2024	Võrreldes 2023
Liinilaevad	Liinireisijate arv	2,72 milj reisijat	Kasv 2%
	Sõidukite arv	1,26 milj sõidukit	Kasv 4%
Kaubalaevad	Kaubamaht	717 tuh tonni	Langus 11%
Väikelaevad	Külastuste arv	8 tuhat külastust	Langus 1%

Müügitulu	9,8 mln eurot (kasv 5%)
Puhaskasum	1,6 mln eurot (langus 3%)
EBITDA marginaal	35% (langus 2%)

EBITDA marginaal = põhitegevuskasum enne intressikulusid, makse, põhivara väärtuse langust ja amortisatsiooni/müügitulud kokku

4.1 Liinilaevade ärisuund

AS-i Saarte Liinid tulubaas liinilaevade teenindamisel koosneb sadamatasudest, reisijatasudest ja muude teenuste vahendamise tasudest (vesi, elekter, jäätmed). Liinilaevade tulude kasv aastaga on olnud kokku 8%. Sadamatasud on seotud THI tõusuga, 2024. aastal tõusid THI-ga seotud sadamatasud 9,2%. Kuigi reisijatasu ei muutunud, suurenes tulu 2% tänu reisijate arvu kasvule.

2024. aastal teenindati AS-i Saarte Liinid sadamateas kokku 2 724 462 reisijat, mis on 2% rohkem kui eelneval aastal. Samuti teenindati 1 264 346 sõidukit, ehk 4% rohkem kui aasta varem. Suuremad liinid arvudes:

- Kuivastu-Virtsu liinil läbis sadamaid 1 781 886 reisijat (2% kasv) ja 852 174 sõidukit (4% kasv).
- Heltermaa-Rohuküla liinil läbis sadamaid 680 490 reisijat (2% kasv) ja 321 674 sõidukit (4% kasv).

2024. aasta suvekuudel (juuni, juuli, august) teenindati Kuivastu, Virtsu, Heltermaa ja Rohuküla sadamates kokku 1 060 387 reisijat ja 437 252 sõidukit, mis oli järjekordselt rekordiline maht kõrghooajal.

2024. aasta suvine reisijate ja sõidukite arvu kasv peegeldab jätkuvat huvi Eesti suursaarte vastu nii kodu- kui ka välituristide seas, mis on oluline indikatsioon turismi ja kohaliku majanduse arengu jaoks.

11-st laevaliinist 9-l liini saavutati eelmise aasta tulemustega võrreldes kasvud 5-11%. Ühenduses Vilsandi saarega jäi reisijate arv napilt ületamata ja ühenduses Ruhnu saarega jäi reisijate arv eelmise aastaga võrreldes 9% väiksemaks. Suvine kõrgeaeg oli tavapäraselt reisijate ja sõidukite ülesõiduks kõige tihedam periood, moodustades 3 kuuga vastavalt 45% ja 39% kogu aasta mahust.

4.2. Kaubalaevade ärisuund

Vaadates Eesti sadamate lastitavate kaubamahtude trendi, stabiliseerus 2022. aastal alanud langus 2024. aastaks. AS-i Saarte Liinid sadamate kaubaveo mahud olid 2024. aastal mõningase langusega, kokku -11%. Aasta alguses takistasid jääolud kauba väljaviimist, mis mõjutas kogu aasta tulemusi. Perioodil jaanuar kuni märts olid Heltermaa ja Virtsu kaubasadamad jääolude tõttu kaubalaevadele suletud. Kokku oli kaubalaevade külastusi 2024. aastal AS-i Saarte Liinid kaubasadamates 214 ning sadamate kaudu veeti 717 tuh tonni kaupa. 2024. aastal kaupade veomaht kasvas ainult ümarpuidu väljaveo osas +31%. Ülejäänud olulisemad kaubagrupid vähenesid: hakkepuit -18%, dolomiit -22% ja freesturvas -45%. Hoolimata kaubamahu -11% vähenemisest, vähenes kaubalaevade tulu vaid -2% võrreldes eelmise aastaga (2023. aastal 3 398 tuh eurot, 2024. aastal 3 341 tuh eurot).

Roomassaare kaubalaevade arv langes aastaga 10 laeva võrra (2023. aastal kaubalaevade arv 127, 2024. aastal kaubalaevade arv 117), kaubakogus vähenes 10% (2023. aastal 420 tuh tonni, 2024. aastal 380 tuh tonni). Kauba kogus ühe laeva kohta on aasta võrdluses keskmiselt sarnane, kuid seda mõjutab erinevate erikaaludega kaupade osakaalude erinevus. Kuigi on olnud kauba koguse ja laevade arvu langus, siis tulu ei langenud oluliselt, kuna sadamatasude ja laadimistasude hinnad on tõusnud. Tulud Roomassaare kaubalaevadelt langesid -0,5% võrreldes eelmise aastaga (2023. aastal 1 936 tuh eurot, 2024. aastal 1 927 tuh eurot).

Virtsu kaubalaevade arv langes aastaga 34 laeva võrra (2023. aastal kaubalaevade arv 81, 2024. aastal kaubalaevade arv 47), kaubakogus langes 37% (2023. aastal 281 tuh tonni, 2024. aastal 177 tuh tonni). Virtsu kaubakoguste langust mõjutab kaks tegurit. Kõige enam vähenes dolomiidi väljavedu ja see vähenemine on järjepanu toimunud üle 5 aasta. 2024. aastal vähenes võrreldes

2023. aastaga 24% (2023. aastal 153 tuh tonni, 2024. aastal 117 tuh tonni). Teine vähenemine oli seotud freesturba väljaveoga, mis vähenes 45% (2023. aastal 75 tuh tonni, 2024. aastal 41 tuh tonni). Seetõttu tulud Virtsu kaubalaevadelt langesid võrreldes eelmise aastaga -32% (2023. aastal 1 027 tuh eurot, 2024. aastal 694 tuh eurot).

Heltermaa kaubalaevade arv kasvas aastaga 20 laeva võrra (2023. aastal kaubalaevade arv 28, 2024. aastal kaubalaevade arv 48), kaubakogus kasvas 68% (2023. aastal 91 tuh tonni, 2024. aastal 153 tuh tonni). Heltermaa kaubakoguste tõusu vedas kõige enam ümarpuidu väljavedu. Tulud Heltermaa kaubalaevadelt tõusid 77% võrreldes eelmise aastaga (2023. aastal 389 tuh eurot, 2024. aastal 689 tuh eurot).

Teisi sadamaid külastas 2023. aastal 3 kaubalaeva, 2024. aastal 2 kaubalaeva. Teiste sadamate kaudu veeti 2023. aastal 14 tuh tonni kaupa, 2024. aastal 7 tuh tonni kaupa, teiste sadamate kaubalaevade tulud olid 2023. aastal 142 tuh eurot, 2024. aastal 29 tuh eurot.

4.3 Väikelaevade ärisuund

AS-i Saarte Liinid aastasest tuluvooost on väikelaevade tulu osakaal stabiilselt 2%. Võrreldes 2023. aastaga kasvasid tulud 2% ja väikelaevade külastuste arv seevastu vähenes 1%. Naissaare sadam on jätkuvalt kõige populaarsem väikelaevade külastuseks, kus 2024. aastal registreeriti 1 953 väikelaeva külastust, mis on 14% vähem kui eelneval aastal.

4.4 Muu äritegevus

Muu äritegevus hõlmab peamiselt ruumide ja ujuvvahendite rentimist, erinevate laevade teenindamist ning mitmesuguste muude teenuste pakkumist.

Rendilepingud on seotud THI koefitsiendiga, mistõttu on renditulud võrreldes eelmise aastaga kasvanud 5%. Üha keerulisemaks muutub rentnike leidmine sadamates asuvatele pindadele ning leitud rentnikud satuvad sageli makseraskustesse.

Ujuvvahenditest teenitud tulu on kasvanud 9%, peamiselt tänu teenuste mahu ja hindade suurenemisele. AS-i Saarte Liinid ujuvvahendite hulka kuuluvad süvendaja Watermaster ja töölaev Panda. Aastal 2024 ning ka eelnenud aastal teostas Watermaster ühe tellimustöö väljaspool ettevõtet, enamik töödest on tehtud AS-i Saarte Liinid sadamate süvendamiseks. Töölaev Panda osutab Roomassaare sadama kaubalaevadele püksirteenuseid, viib läbi tellimussõite Abrukale ning alates 2023. aastast pakub ka uut teenust – tuulepargi ehituse ilmavaatluspoi transporti. Selleks taotleti väiketöölaevade ohutuslitsentsi koos ISO-sertifikaadiga, et tagada teenuse kvaliteet ja ohutus. Siiski ei ole see sertifikaat seni märkimisväärset tulude kasvu kaasa toonud. Lisaks mõjutasid 2024. aasta alguses valitsenud rasked jääolud töömahtu, mistõttu Panda teostas tellimussõite Abruksa saarele. See on üks peamisi põhjuseid, miks ujuvvahenditest saadud tulud on aastaga kasvanud 9%.

Muude laevade teenindamisest saadud tulu on aasta jooksul vähenenud 2%, peamiselt tingituna teenuste mahu langusest Riigilaevastiku aluste teenindamisest.

Samas on muude teenuste tulud 2024. aastal võrreldes eelneva aastaga kasvanud 38%. Parkimistulud on suurenenud 24%, slipi kasutustasud 25% ning samuti on tõusnud masinate ja seadmete kasutamise tulud, majutustulud ja muud seotud teenustasud. Lisaks viidi sadamates läbi vanametalli utiliseerimine, mis andis täiendava panuse muude tulude kasvu.

4.5 Kasum, rentaablus ja EBITDA

AS-i Saarte Liinid puhaskasum 2024. majandusaastal on 1 647 tuhat eurot, mis on 54 tuhat eurot väiksem kui eelneval aastal. Aruandeaastal oli ettevõtte puhaskasumi marginaal 17%. Võrdluseks, 2023. aastal oli äriühingu puhaskasum 1 701 tuhat eurot, puhaskasumi marginaal oli 18%.

Ettevõtte tootluse hindamisel ja võrdlemisel tuleb arvestada, et enamik sadamarajatiste rekonstrueerimisi viidi läbi umbes kümme aastat tagasi. Nende rajatiste remondivajadus kasvab igal aastal. Alates 2023. aastast koostab ettevõtte remonttööde plaani suuremateks remonttöödeks ja vastavalt remondivajadusele ja võimalustele suurendatakse ka remondikuludeks ettenähtud vahendeid.

Finantsvõimekuse näitajad:

Suhtarvud ja valemid	2024	2023
Laenud kohustustest = laenud/kohustused kokku	7%	6%
Omakapitali oodatav tootlus ROE = puhaskasum/omakapital	6%	6%
Omakapitali osakaal = omakapital/varad	45%	43%
Puhaskasumi marginaal = puhaskasum/müügitulu	17%	18%

4.6 Finantsinstrumentide finantsriskide maandamise eesmärgid ja põhimõtted

AS Saarte Liinid teeb kõik arveldused eurodes, vähendades sellega oluliste valuutakursi kahjumite riski. Võimalikud riskid eri finantsinstrumentide puhul on järgmised:

1. Raha: AS-i Saarte Liinid vahendid on hoitud usaldusväärsetes rahvusvahelistes pankades, minimeerides seeläbi riski.
2. Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühiajalised ja pikaajalised nõuded: Ettevõttes on kehtestatud tõhus nõuete jälgimise poliitika, mistõttu on ebatõenäoliselt laekuvate nõuete osakaal väga väike. Raamatupidamise aastaaruannetes ei ole nõudeid hinnatud ebatõenäoliselt. Ettevõtte hindas majandusaastal lootusetuteks nõueteks 1 240 eurot.
3. Lühi- ja pikaajalised investeeringud väärtpaperitesse: AS-il Saarte Liinid puuduvad sellised investeeringud.
4. Võetud laenud: Juhtkond on hinnanud intressiriski keskmiseks, arvestades euribori tõusu ja laenulepingute intressimäärade seotust euriboriga. Muud laenudega seotud riskid puuduvad.
5. Võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühiajalised ja pikaajalised võlakohustused: Kuna kõik äritegevused toimuvad eurodes, siis märkimisväärseid riske selles valdkonnas ei esine.
6. Derivatiivsed finantsinstrumendid ja aktsiatega kauplemine: AS Saarte Liinid ei oma ega kauple derivatiivsete finantsinstrumentidega ning ettevõtte aktsiad ei ole vabalt kaubeldavad.

5. INVESTEERINGUD, SOETUSED JA ARENGUVÄLJAVAATED

2024. aastal suunas AS Saarte Liinid kokku 4,0 miljonit eurot uute infrastruktuuriobjektide väljaehitamisse, olemasolevate objektide parendamisse, seadmete soetamisse ning tulevaste investeeringuprojektide jaoks tehtavatesse planeeringutesse, uuringutesse ja projekteerimistesse. Investeeringuid rahastati äriühingu omavahenditest, Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist, Connecting Europe Facilities fondist ja Keskkonnainvesteeringute keskuse toetusmeetmest.

Suuremad projektid olid järgmised:

- Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi vahendid:

2023. aastal sai ettevõtte kaasrahastuse projektile "Riigile kuuluvate sadamate kaitserajatiste ehitamine ja rekonstrueerimine" perioodiks 2021-2027. 2024. aastal ehitati Kihnu sadamasse lainemurdja ning jätkati Ruhnu, Rohuküla ja Heltermaa sadamate kaitserajatiste ettevalmistustöödega sh detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõjude hindamistega.

- Euroopa Liidu CEF-fondi vahendid ja Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemisel saadavate vahendite kasutamise meede "Kestliku ühistranspordi arendamine: saarte ühenduse elektrilaevade kaldataristu" (edaspidi CO2 meede):

Vabariigi Valitsuse 2021. aasta otsuse alusel tellitakse viies parvlaev Virtsu-Kuivastu liinile, mille energiaallikaks on kavandatud elekter. AS Saarte Liinid vastutab Virtsu ja Kuivastu sadamates elektrilaevade laadimistaristu rajamise eest 1. jaanuariks 2026. Projekti kogumaksumus on hetkel 9,9 miljonit eurot, millest kuni 3,05 miljonit eurot taotleti CEF-fondist ja 7,0 miljonit euro suurune rahastus tuleb CO2 meetmest. 2024. aastal tasuti Kuivastu sadama liitumistasu teine osamakse ja valmisid sadamaalade ümberehitamiste ehitusprojektid ning alustati ehitustööde hanke ettevalmistamisega.

AS Saarte Liinid esitas 2024. aasta lõpus 1,0 miljoni euro suuruse taotluse CO2 meetmesse, et rajada kaldaelektritaristu, täiustada olemasolevaid rajatisi ja edendada taastuvenergia kasutamist. Toetusleping allkirjastati jaanuaris 2025 ning tegevustega alustatakse samal aastal.

- KIK-vahendid:

2023. aastal taotles AS Saarte Liinid Keskkonna Investeeringute Keskuse taotlusvoorst "Keskkonnaprogrammi merekeskkonna uuringud ja arendustööd ning rakendatavad meetmed 2023" toetust Rohuküla sadama reoveepuhastussüsteemi rekonstrueerimiseks. Projekti kogumaksumus on 280 tuhat eurot, millest KIK toetus moodustab kuni 115 tuhat eurot. Käesoleval aastal alustati Rohuküla sadama reoveepuhasti rekonstrueerimistöödega, tööde lõpetamine jääb 2025. aasta algusesse.

- Ettevõtte omavahendid (suuremad projektid):

Jätkati Heltermaa sadama detailplaneeringu koostamist ja keskkonnamõjude hindamist;

Alustati Rohuküla ja Virtsu sadamate keskkonnamõjude hindamistega;

Rekonstrueeriti Virtsu sadamas kai nr 1 kaldarambi ja osalises mahus kaiseinakonstruktsioone;

Rekonstrueeriti ja pikendati Virtsu sadama kaubakai tuuletõkkeseina;

Paigaldati Roomassaare sadamasse taastuvenergia tootmisjaam koos energiasalvestus-seadmetega;

Soetati mõõdistusseadmed hüdrograafiliste mõõdistustööde teostamiseks.

2025. aastal jätkatakse suuremate projektidena elektrilise parvlaeva kaldataristu arendusprojektiga Kuivastus ja Virtsus ning kaitserajatiste rekonstrueerimistega (Ruhnu sadamas ehitustöödega, Rohuküla ja Heltermaa kaitserajatiste projekteerimistega). Uue suurema projektina alustati veesõidukitele kaldaelektri andmise võimekuse parendamist taastuvenergia lahenduste baasil Kliimaministeeriumi CO2 rahastusmeetme kaasabil.

6. KVALITEEDI- JA KESKKONNAJUHTIMINE

2024. aastal jätkusid Rohuküla sadama reoveepuhasti rekonstrueerimistööd, mida rahastatakse SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse merekeskkonna programmist. Samast programmist saadi toetust ka reostustõrjevõimekuse parandamiseks, tänu millele jõudsid reostustõrjevahendid sadamatesse aasta alguses.

Roomassaare sadam on AS-i Saarte Liinid üks peamisi kaubasadamaid, kus toimub regulaarne tuules lenduvate puistekaupade (turvas, killustik, hakkepuu) lastimine ja lossimine. Viimaste aastate jooksul on puistekaupade maht suurenenud, mis tingis vajaduse olemasolevaid keskkonnalube uuendada. Seetõttu esitati Keskkonnaametile Roomassaare sadama keskkonnalubade muutmistaotluse, mille amet rahuldab detsembris 2024.

2024. aasta alguseks arendati välja ettevõtte integreeritud juhtimissüsteem. Märtsis läbiti edukalt sertifitseerimisaudit ning ettevõttele anti kvaliteedijuhtimissüsteemi ISO 9001 ja keskkonnujuhtimissüsteemi ISO 14001 sertifikaadid.

Lisaks osaleti 2024. aastal mitmetel kliimamuutuste, roheteemadel ning Balti- ja Põhjamaade suurimal jätkusuutlikkuse seminaril. AS-i Saarte Liinid eesmärk on välja töötada ettevõtte kestlikkuse strateegia ja kujundada pikemas perspektiivis kestlikkuse poliitika rakendamiseks vajalikud plaanid ja meetmed.

7. IT- JA TEHNOLOOGIAJUHTIMINE

Aastal 2024 keskenduti IT ja tehnoloogia valdkonnas peamiselt E-ITS (Eesti Infoturbe Standardi) meetmete rakendamisele, mis tõi kaasa investeeringute vajaduse ja süsteemide vastavusse viimise standardi nõuetele. 2024. aastal on ettevõtte infoturbe küpsustase viidud uuele tasandile ja ollakse valmis 2025. aastal E-ITS vastavuse auditeerimiseks.

Olulisemad investeeringud:

- Sadamate võrguühenduse kvaliteedi tõstmine – suurim investeering tehti Riigivõrgu optilise magistraali rajamisse Roomassaare sadamasse;
- Jätkati sadamate kaamerapargi uuendamise projektiga;
- Loodi sadamaalade mõõdistamise ja kaardistamise võimekus.

2024. aasta tegevused olid suunatud sadamate IT-infrastruktuuri arendamisele, võrguühenduste parendamisele ning turvalisuse ja operatiivse juhtimise tõhustamisele.

8. ORGANISATSIOON JA PERSONAL

AS Saarte Liinid töötajate arv seisuga 31.12.2024 oli kokku 104 inimest, sealhulgas:

- 1 juhatuse liige lepingu alusel;
- 98 tähtajatu töölepinguga töötajat;
- 5 tähtajalise töölepinguga töötajat, kellest 3 on asendustöötajad ja 2 on seotud talvise hooajaga.

Ettevõttes on 4 nõukogu liiget.

Töötajate arv ettevõttes varieerub aasta jooksul, kasvades suvisel navigatsioonihooajal tähtajaliste hooajatöötajate ja asendajate lisandumise tõttu. Kõige suurem oli töötajate arv suvise hooaja tippkuudel, juunis ja juulis, mil töötajate arv kasvas 13%.

AS Saarte Liinid töötajaskonnast moodustavad mehed 66% ja naised 34%.

9. HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

Tulenevalt riigivaraseaduse § 88 lõike 1 punktist 10, on riigile kuuluvatel äriühingutel, sealhulgas AS-il Saarte Liinid, kohustus rakendada Hea Ühingujuhtimise Tava (HÜT) ja kirjeldada selle järgimist majandusaasta aruande koosseisus sisalduvas ühingujuhtimise aruandes. AS Saarte Liinid järgib äriühingu juhtimisel HÜTi soovituslikke juhiseid.

Üldkoosolek

2024. aasta jooksul toimus 1 üldkoosolek - 27.06.2024 kinnitati aktsiaseltsi 2023 majandusaasta aruanne.

Nõukogu

AS Saarte Liinid nõukogus on 4 liiget: Jaano Vink (esimees), Triinu Tombak, Siiri Odrats-Koni ja Kaupo Läänerand.

Kuni 02.10.2024 oli nõukogu liikmeks Taivo Linnamägi. Ainuaktsionäri 02.10.2024 otsusega nr 1-3/24/36 kutsuti Taivo Linnamägi nõukogust tagasi ning nõukogu liikmeks määrati Kaupo Läänerand.

Nõukogu liikmete volitused kestavad kolm aastat.

2024. aastal toimus 5 nõukogu koosolekut.

Nõukogu vastutab juhatuse tegevuse järelevalve, ettevõtte planeerimise ja juhtimise eest ning teeb otsuseid igapäevase majandustegevuse raamidest väljuvate tehingute üle.

Nõukogu liikmetele lahkumishüvitist ei maksta.

Juhatus

Vastavalt Hea Ühingujuhtimise Tava (HÜT) punktile 2.2.7, esitatakse siin ülevaade 2024. aastal AS Saarte Liinid juhatuse liikmetele ja nõukogule makstud tasudest ning kirjeldatakse lahkumishüvitiste ja täiendavate tasude määramise süsteemi.

Juhatus liikmete tasud ja lahkumishüvitised on määratletud nende lepingus. Täiendava tasu ja lahkumishüvitise suuruse piirnormid on kehtestatud RVS-i alusel, mille järgi ei tohi riigile kuuluva äriühingu juhatuse liikmele makstava täiendava tasu kogusumma ületada nelja kuu tasu. Lahkumishüvitis makstakse juhatuse liikmele ainult juhul, kui ta kutsutakse tagasi nõukogu poolt enne ametiaja lõppu, ja sellisel juhul ei tohi hüvitis ületada kolme kuu tasu.

2022. aastal uuendas AS Saarte Liinid oma juhtimisstruktuuri, et tõhustada juhtimist. Juhtimismudeli muudatusega laiendati otsustajate ringi ja vähendati juhatuse liikmete arvu, jagades vastutuse valdkonnajuhtide vahel.

2024. aastal juhatuse koosseisus muudatusi ei toimunud.

AS Saarte Liinid juhtorganitele (nõukogu ja juhatus) arvestati 2024. aastal tasu kokku 154 516 eurot.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

AS Saarte Liinid koostab oma finantsaruanded vastavalt Euroopa Liidus kehtivatele rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele. Juhatuse poolt koostatud 2024. aasta majandusaasta aruannet auditeerib sõltumatu vandeaudiitor. Audiitoriks nimetati ainuaktsionäri otsusega KPMG Baltics OÜ.

Siseauditi teenus ostetakse hanke korras ning AS Saarte Liinid siseaudiitoriks 2024. aastal oli audiitorettevõtte Ernst & Young Baltic AS.

Vastavalt riskihinnangule ning nõukogu poolt kinnitatud siseauditi tööplaanile viisid siseaudiitorid 2024. aastal läbi 2 siseauditit:

- Infovarade funktsioneerimise ja isikuandmete kaitse audit.
- Väikesadamate toimepidevuse audit.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

eurodes			
BILANSS	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Raha ja raha ekvivalendid	4	2 368 986	2 348 187
Nõuded ja ettemaksed	5	727 031	666 045
Varud	6	60 448	12 345
KÄIBEVARA KOKKU		3 156 464	3 026 576
PÕHIVARA			
Materiaalne põhivara	7	60 451 947	60 019 276
Immateriaalne põhivara	8	180 424	194 179
PÕHIVARA KOKKU		60 632 371	60 213 455
VARAD KOKKU		63 788 835	63 240 032
Lühiajalised laenukohustused	11, 12	742 723	736 706
Võlad ja ettemaksed	9, 10	900 646	900 433
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED KOKKU		1 643 370	1 637 139
Pikaajalised laenukohustused	11, 12	1 609 590	1 497 020
Sihtfinantseerimine	13	31 675 261	32 890 844
PIKAAJALISED KOHUSTUSED KOKKU		33 284 851	34 387 863
KOHUSTUSED KOKKU		34 928 221	36 025 003
Aktsiakapital	14	9 648 500	9 648 500
Ülekurss	14	53	53
Kohustuslik reservkapital		964 850	833 229
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	14	16 601 626	15 032 632
Aruandeaasta kasum	14	1 645 586	1 700 615
OMAKAPITAL KOKKU		28 860 615	27 215 029
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		63 788 835	63 240 032

Raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 16-42 moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

KASUMI-JA KOONDKASUMIARUANNE**eurodes**

KASUMIARUANNE	Lisa	2024	2023
TULUD			
Müügitulu	15	9 775 755	9 330 473
Tulud sihtfinantseerimisest	16	1 966 601	2 005 371
Muud äritulud	17	38 587	4 798
KAPITALISEERITUD VÄLJAMINEKUD OMA TARBEKS PÕHIVARA VALMISTAMISEL			
Tööjõukulude kapitaliseerimine	17	350 037	284 101
KULUD			
Kaubad, toore, materjal ja teenused	17	-2 638 211	-2 407 528
Mitmesugused tegevuskulud	17	-395 535	-353 539
Tööjõukulud	17	-3 649 408	-3 377 203
Põhivara amortisatsioon ja allahindlus	7,8	-3 669 066	-3 630 757
Muud äriksulud	17	-25 780	-37 202
ÄRIKASUM		1 752 979	1 818 514
Finantskulud	18	-107 394	-117 898
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST		1 645 586	1 700 615
ARUANDEAASTA PUHASKASUM		1 645 586	1 700 615

Raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 16-42 moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

RAHAVOOGUDE ARUANNE

eurodes			
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST	Lisa	2024	2023
Kasum		1 645 586	1 700 615
Põhivara amortisatsioon ja allahindlus	7,8	3 669 066	3 630 757
Saadud sihtfinantseerimise amortisatsioon	13	-1 960 410	-1 998 099
Finantskulud	18	107 394	117 898
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	5,18	-124 589	18 656
Varude muutus	6	-48 103	24 678
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksude muutus	9,10	39 834	81 329
Kokku rahavood äritegevusest		3 328 778	3 575 835
RAHAVOOD INVESTEERIMISEST			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	7,8	-4 073 163	-1 480 753
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-4 073 163	-1 480 753
RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST			
Saadud laenud	11	802 992	173 925
Saadud laenude tagasimaksed	11	-653 846	-676 248
Rendikohustiste tagasimaksed	12	-85 000	-85 053
Arvelduskrediidi saldo muutus	11	0	-508 094
Saadud varade sihtfinantseerimine	7,13	808 432	1 440 447
Makstud intressid	18	-107 394	-117 898
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		765 184	227 080
RAHAVOOD KOKKU		20 799	2 322 162
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul		2 348 187	26 025
Raha ja raha ekvivalentide muutus		20 799	2 322 162
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul, sh		2 368 986	2 348 187
<i>Sularaha</i>		<i>31 138</i>	<i>26 074</i>
<i>Arveldusarvete jäägid</i>		<i>1 831 953</i>	<i>1 316 217</i>
<i>Tähtajalised hoiused</i>		<i>505 895</i>	<i>1 005 896</i>

Raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 16-42 moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

					eurodes
Omakapitali muutuste aruanne	Aktsia- kapital	Üle- kurss	Kohustuslik reserv- kapital	Jaotamata kasum	KOKKU
Seisuga 31.12.2022	9 648 500	53	775 054	15 090 807	25 514 414
Kohustuslik reservkapitali suurendamine	0	0	58 175	-58 175	0
Aruandeaasta koondkasum	0	0	0	1 700 615	1 700 615
Seisuga 31.12.2023	9 648 500	53	833 229	16 733 247	27 215 029
Kohustuslik reservkapitali suurendamine	0	0	131 621	-131 621	0
Aruandeaasta koondkasum	0	0	0	1 645 586	1 645 586
Seisuga 31.12.2024	9 648 500	53	964 850	18 247 212	28 860 615

Täiendav informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisas 14.

Raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 16-42 moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

a) Teave äriühingu kohta

AS Saarte Liinid on 1. juulil 1994 teede- ja sideministri 31. mai 1994 käskkirjaga nr 90 asutatud äriühing, mille põhiülesandeks on regionaalsete sadamate haldamine ja arendamine, eelkõige liinilaevaühenduse pidamise võimaluste kindlustamine mandri ja asustatud saarte vahel. AS Saarte Liinid on üldjuhul sadamate maa ja infrastruktuuri omanik või kasutab sadamaid pikaajaliste hoonestusõiguse lepingute alusel. Sadama pidajana ehitatakse taristu valmis kuni kaide, rampide, ootealade, laoplatside ja laadimisvõimalusteni. Samas osutab AS Saarte Liinid ise ka sadamateenuseid, kuna regionaalsete sadamate asukohad on seni välistanud stividorettevõtjate pikaajalise huvi. Äriühingu põhilisteks klientideks on parv- ja liinilaevadega sadamatevahelist reisijatevedu korraldavad operaatoretttevõtted, sadamate kaudu veetavate kaupade omanikud ja laevaagendid.

Majandusaasta lõpuks kuulus AS Saarte Liinid koosseisu 18 sadamat: Kuivastu, Roomassaare, Triigi, Abruksa, Ruhnu, Papissaare ja Vikati Saare maakonnas; Heltermaa ja Sõru Hiiu maakonnas; Rohuküla, Sviby ja Virtsu Lääne maakonnas; Kihnu, Munalaid ja Manilaid Pärnu maakonnas; Piirissaare Tartu maakonnas; Laaksaare Põlva maakonnas ja Naissaare Harju maakonnas. Lisaks sadamatele kuuluvad äriühingu struktuuriüksuste hulka ujuvsüvendaja Watermaster ja töölaev Panda. Ettevõtte keskkontor asub äriühingu registreeritud aadressil Rohu 5, Kuressaare linn, Saaremaa vald, 93819 Saare maakond, Eesti Vabariik.

Finantsaruanded on juhatuse poolt avalikustamiseks heaks kiidetud 18. märts 2025 aastal. Aastaaruande vaatab läbi nõukogu ja kinnitab aktsionäri üldkoosolek. Aktsionäri üldkoosolekul on õigus teha aastaaruandes muudatusi.

b) Üldpõhimõtted

AS-i Saarte Liinid 2024. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidus kehtivate rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS). Äriühingu raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes ning lähtudes soetusmaksumusest, välja arvatud juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes on alljärgnevalt kirjeldatud teisiti.

c) Olulised arvestuspõhimõtted

A. Finantsvarade klassifitseerimine

Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Mõõtmine

Korrigeeritud soetusmaksumus: varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Seisuga 1. jaanuar 2024 ja 31. detsember 2023 olid ettevõtte kõik finantsvarad klassifitseeritud selles kategoorias.

(Lisa 1 järg)Väärtuse langus

Ettevõtte hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjunit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse:

- erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi,
- raha ajaväärtust,
- aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab ettevõtte IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Ettevõtte kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

B. Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana võetakse arvele varasid maksumusega alates 10 000 eurost.

Edaspidi kajastatakse materiaalet põhivara finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga ning lõppväärtust inventeeritakse igal aruandepäeval, hilisemate parenduste arvele võtmisel ja oluliste muutuste korral ettevõtte arenguplaanides.

Muuhulgas kapitaliseerib ettevõtte põhitegevusega seotud arendustegevusega väljaminekute hulgas tööjõukulud. Kapitaliseeritavate tööjõukulude suurus arvestatakse proportsionaalselt töötaja poolt vastava materiaalse põhivaraobjekti arendusega tegeletud aja osakaalust tema kogu tööajast.

Kapitaliseerimise arvestuse aluseks on töötaja poolt raamatupidamisele esitatav arendustegevusega seotud tööaja arvestus. Kapitaliseerimine teostatakse majandusaasta jooksul perioodiliselt vastavalt vajadusele.

Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Maa	0%
Ehitised ja rajatised	2-20%
Ujuvalused	2-10%
Masinad ja seadmed	6-20%
Transpordivahendid	10-25%
Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	20-40%

(Lisa 1 järg)**C. Finantskohustused**

Finantskohustused liigitatakse järgmiselt: laenukohustused, võlad ja ettemaksud korrigeeritud soetusmaksumuses. Ettevõtte otsustab finantskohustuse liigitamise üle selle esmasel arvele võtmisel.

Ettevõtte finantskohustused sisaldavad võlgu tarnijatele ja muid kohustusi ning saadud laene.

D. Ettevõtte tulu maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. 2024. aastal oli kehtiv tulumaksumäär 20% (20/80 makstavatest netodividendidest) ning kehtis erikord, mis nägi ette madalama tulumaksumäära 14% (14/86 dividendide netosummast) rakendamise regulaarsetele kasumijaotistele. Alates 1. jaanuarist 2025 on dividendide tulumaksumäär 22% (22/78 makstavatest netodividendidest). Regulaarsetele kasumijaotistele varem kehtinud soodusmäär 14% (14/86) on kaotatud ning kõigile dividendidele rakendub ühtne maksustamine.

Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus. Finantsseisundi aruandes ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud aruande lisas 14. Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna. Tasumisele kuuluv tulumaksukohustus kajastatakse lühiajalise kohustusena.

Juhatus teeb ettepaneku vastavalt omaniku senisele ootusele dividende mitte maksta.

E. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja AS Saarte Liinid põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist.

F. Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning tulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ja lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb allokeerida eraldi elementidele.

Äriühingu seisukohalt on AS Saarte Liinid müügitehingu põhiosutaja, välja arvatud elektrienergia edasimüügil laevadele ja teistele sadamate klientidele. Klientidele edasimüüdud elektrienergia tulu äriühingu müügituluna ei kajastata ja see saldeeritakse vastavate kuludega alates 01.01.2018. Saldeerimisel puudub mõju majandustegevuse tulemile.

Tulu teenuse osutamisest

Äriühingu põhitulu teenitakse sadamateenuste ja sadama tugiteenuste osutamisega ning sisuliselt on tegemist samaliigiliste teenustega, mille hinnad on fikseeritud ja määratakse pikaajaliste lepingute või hinnakirja alusel ja mille muutumise risk peale tehingu teostamist ei ole tõenäoline. Fikseeritud hinnaga lepingute puhul kajastatakse müügitulu vastavalt tegelikult osutatud teenustele aruandeperioodi lõpuks, kuna klient saab teenusest kasu samal ajal kui seda osutatakse.

(Lisa 1 järg)

Fikseeritud tasuga lepingute puhul tasub klient fikseeritud summad vastavalt lepingu ja/või hinnakirja alusel esitatud arvele. Kõik äriühingu poolt osutatavad teenused on eristatud, allokeeritud eraldi elementidele ja kajastatud vastavalt kirjeldatud printsiipidele. Eraldi mõõdetavaid ja majanduslikult olulisi kulusi klientidega lepingute saamise tagamiseks AS Saarte Liinid ei tee ning seega selliseid kulusid ei kapitaliseerita ja amortiseerita.

Finantseerimise komponent

AS-il Saarte Liinid puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri ettevõtte tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas.

G. RendiarvestusEttevõtte kui rentnik

IFRS 16 alusel kvalifitseerunud sõidukite rendilepingute viimaseks lõpptähtajaks on 2029. a, hoone ja kontoripinna tähtajaks on arvestatud 2032. a. Hoone ja kontoripinna lepingute lõppemise tähtaeg saabub varasemalt, kuid juhatus on hinnanud 2022. aastal lepingute kehtivuseks 10 aastat ehk kuni aastani 2032. a.

Lepingu sõlmimisel hindab ettevõtte, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Rendiperioodi alguse seisuga kajastab ettevõtte kasutusõiguse alusel kasutatava vara ja rendikohustise.

Ettevõtte on otsustanud mitte arvele võtta kasutusõiguse alusel kasutatavat vara ja rendikohustisi lühiajaliste rentide puhul ja rendilepingute puhul, mille alusvara väärtus on väike. Selliste rentide puhul kajastab ettevõtte rendimakseid kuluna lineaarsel meetodil rendiperioodi jooksul.

H. SihtfinantseerimineVarade sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, s.t sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses ning varade soetamise finantseerimiseks saadud summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustust tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real „Tulud sihtfinantseerimisest”.

I. Aruandekuupäeva järgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Aruandekuupäeva järgsed sündmused, mida ei ole aruandekuupäeva seisuga varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused, peamised riskid

AS-i Saarte Liinid finantsaruannete koostamisel on arvestatud ettevõtte juhtkonna poolt kaalutud eelduste ja prognoosidega ning nende alusel antud hinnangute ja tehtud otsustega. Tähelepanu pööratakse neile asjaoludele, kus nimetatud eeldused ja otsused võivad mõjutada kajastatud tulude, kulude, varade ja kohustuste rahalist väärtust. Kaalutud on võimalikke riskivaldkondi, kus juhtkonna poolt otsuste tegemisel või hinnangute andmisel kasutatud eeldused ja prognoosid ning nendega seotud ebakindlused võivad viia tulemusteni, mille tagajärjel mõjutatakse ettevõtte kohustusi või varasid määral, mis nõuavad nende bilansilise väärtuse ümberhindamist tulevastel perioodidel.

AS Saarte Liinid juhatas pöörab kohustuste ja varaga seotud otsuste läbivaatamisele ja vajadusel ka ümberhindamisele tähelepanu aastaringset. Hinnangute andmisel võetakse arvesse varasemate otsuste aluseks olnud asjaolud ning otsuste tegemisel kasutatud eelduste, oletuste ja prognooside antud ajahetkeks teadaolevad muutused. Juhatas tugineb kriitiliste ja oluliste raamatupidamisotsuste puhul ainult sellisele teabele, mille arvestamine on ettevõtte seisukohalt mõistlik. Vajadusel arvestatakse ka selliste asjaolude muutumisega, mis toimuvad väljapool ettevõtte poolt kontrollitavaid valdkondi. Siinkohal on silmas peetud riigis, regioonis või maailmas aruandeperioodil ja tulevikus teadaolevalt toimuvaid turumuudatusi, üldiste seadusandlike põhimõtete aruandeperioodil tehtud või tulevikus tehtavaid muudatusi ja seadusandluse muutunud tõlgendusi.

2024. aastal ja 2023. aastal on AS Saarte Liinid raamatupidamisaruannete osas kõrgema hinnangumääraga seotud või keerulisemad valdkonnad, kus eeldused ja hinnangud on olulised, järgmised:

- hinnangud ebatõenäoliselt laekuvate nõuete, sealhulgas sihtfinantseerimise nõuete kohta;
- hinnangud materiaalse põhivara kasuliku eluea kohta;
- hinnang materiaalse põhivara kasutusotstarbe kohta;
- materiaalse põhivara väärtuse hinnang.

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine

Nõudeid, mille osas juhtkond hindab nende laekumise tõenäosust madalaks, ettevõtte seisuga 31.12.2024 ei olnud (31.12.2023 seisuga selliseid nõudeid samuti ei olnud). Käesoleva lisa krediidiriski juhtimise kirjelduses on välja toodud ka juhtkonna hinnang maksetähtaja ületanud laekumata nõuete väärtuse kohta. AS Saarte Liinid on senise tegevuskogemuse põhjal sätestanud põhimõtte, mille kohaselt hinnatakse ebatõenäoliselt laekuvaks üldjuhul need nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 360 päeva ning mille katteallikad ei ole tagatud hagi, deposiidi või mõne muu tagatisega.

Põhjus selliseks määratluseks tuleneb ettevõtte poolt osutatavate sadamateenuste sesoonsusest – konkreetsetel probleemsetel juhtudel on majandusaastal tekkinud tähtaja ületanud nõue tasutud hiljemalt järgmisel navigatsiooniperioodil, kuna sadamapidajate seas levinud praktika kohaselt on ettevõtte keeldunud üldjuhul sadamateenuste jätkuvast osutamisest pikaajalistele võlgnikele. Samas hinnatakse konkreetsete probleemsete nõuete laekumise tõenäosust iga nõude osas individuaalselt. Piisava ja adekvaatse teabe omamisel nõude ebakindluse või laekumise tõenäosuse osas võib ettevõtte juhtkond hinnata nõudeid ebatõenäoliselt laekuvateks või lootusetuteks ka enne või siis peale 360 päeva saabumist. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse kiiremale langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused või maksetähtaegadest korduv mittekinnipidamine.

2024. aastal oli lootusetult laekumata arveid AS-i Saarte Liinid 1 240 eurot. Eelmisel, 2023. aastal, lootusetult laekumata nõudeid ei olnud.

(Lisa 2 järg)**Materiaalse ja immateriaalse põhivara kasulik eluiga**

Ettevõtte on seisuga 31.12.2024 materiaalseid ja immateriaalseid põhivarasid kokku summas 60 632 370 eurot (60 213 455 eurot seisuga 31.12.2023).

Ettevõtte materiaalse ja immateriaalse põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse kasutusele võetud põhivara iseloomust, selle valmistamiseks kasutatud tehnilistest lahendustest ja ettevõtte senisest kogemusest analoogse põhivara kasutamisel. Põhivara kasulik eluiga määratakse juhtkonna hinnanguna ettevõtte poolt soetatud või olemasoleva vara tegeliku kasutamisperioodi kohta. Põhiline osa 2024. aasta investeringutest jääb varagruppi kasuliku elueaga 5 kuni 50 aastat, rekonstrueeritud ja ehitatud rajatised seejuures kasuliku elueaga 25-50 aastat. Põhivaradega seotud amortisatsioonikulud on jätkuvalt suurimaks spetsiifiliseks kulugrupiks AS Saarte Liinid majandustegevuses.

Seisuga 31.12.2024 oli AS Saarte Liinid materiaalse põhivara jääkväärtus 60 451 946 eurot ja majandusaasta amortisatsioonikulu 3 641 480 eurot, seisuga 31.12.2023 olid vastavad näitajad 60 019 276 eurot ja 3 607 654 eurot. Põhivara olemasolu, tehnilist seisukorda ja kasulikku eluiga kontrollitakse igal majandusaastal vähemalt üks kord aastainventuuri käigus. Materiaalsele ja immateriaalsele põhivarale määratud kasuliku eluea määrasid hindab inventuurikomisjon ning teeb põhjendatud vajadusel juhatusele ettepanekuid nende muutmiseks.

Kasulikku eluiga 2024. aastal ei korrigeeritud. Kui AS Saarte Liinid põhivara amortisatsiooni määrasid vähendada 10% võrra, väheneks aasta amortisatsioonikulu ning suureneks puhaskasum 367 599 euro võrra, võrreldaval 2023. aastal toonuks samalaadne muudatus kaasa amortisatsioonikulu vähenemise ning puhaskasumi suurenemise 363 534 euro võrra.

Materiaalse põhivara kaetava väärtuse testid

AS Saarte Liinid materiaalse põhivara väärtuse hindamisel kaalutakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Juhul, kui nimetatud asjaolud esinevad, hinnatakse konkreetse vara või raha genereeriva üksuse kaetavat väärtust ja võrreldakse seda ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatud vara maksumusega. Vara kaetavaks väärtuseks loetakse ühte alljärgnevast, olenevalt sellest, kumb on kõrgem:

- vara õiglast väärtust, millest on maha arvatud müügikulud;
- vara kasutusväärtust.

Kui põhivara õiglast väärtust ei saa usaldusväärselt kindlaks määrata, siis koostatakse tulevaste rahavoogude mudel leidmaks vara kasutusväärtust. Mõlemal juhul eeldavad vara väärtuse kalkulatsioonid hinnangute kasutamist, mis põhinevad üldise majanduskeskkonna prognoosidel, konkreetsetel turusuundadel, projektipõhistel kauba- ja/või reisijate voogudel ning müüdavate teenuste hinnatasemel. Kui kasutatud hinnangud tulevikus muutuvad, siis kajastatakse täiendav väärtuse langus või tühistatakse eelnevalt kajastatud väärtuse langus kas osaliselt või täielikult.

AS Saarte Liinid finantsaruannetes on materiaalse põhivarana kajastatud erinevad sadamarajatised, sh lainemurdjad, kaid, teed ja platsid, sadamate tehnilised seadmed, kuid samuti sadamate territoorium. Määrav osa äriühingu põhivarast ehitatud ja soetatud avaliku huvi teenuste osutamise tagamiseks (liinilaevaliikluse kindlustamine Eesti asustatud saartega) ja seejuures võib osade rajatiste kasulik eluiga olla kuni 50 aastat ja maal lõputu ning selliste varade väärtuse hindamiseks tuleks koostada väga pikaajalised prognoosid. AS Saarte Liinid juhatuse hinnangul ei ole võimalik ettevõtte tegevuse piiramine ühegi sadama arvelt. Seetõttu on äriühingu väikseim eristatav raha genereerimise üksus 18 sadamat, töölaev Panda ja ujuvsüvendaja Watermaster kokku, ehk AS Saarte Liinid tervikuna.

(Lisa 2 järg)

Lähtudes 2024. aasta majandusaastal ettevõtte juhtkonnale teada olnud infost, võib väita, et sisuliselt on tegemist turumõjudest sõltumatute investeringutega, kuna potentsiaalsed konkurendid antud tegevusvaldkonnas ja –piirkonnas puuduvad. Äriühingu põhiliste koostööpartneritega sõlmitud sadamateenuste müügikokkulepped on pikaajalised ja risk käibemahtude languse osas piisaval määral maandatud. Seega on materiaalse põhivara majandustingimustest tulenev väärtuse languse risk ebaoluline ning juhatuse hinnangul ei ole materiaalse põhivara väärtuse testimine 2024. aasta majandusaasta aruande koosseisus vajalik.

Hinnang materiaalse põhivara kasutusotstarbe kohta

AS Saarte Liinid kasutab teatud sadamahooneid osaliselt materiaalse põhivara ning osaliselt kinnisvarainvesteeringuna. Ettevõtte hindab nende objektide puhul proportsiooni, millises ulatuses kasutatakse objekti kui materiaalsel põhivara ning mis ulatuses kinnisvarainvesteeringuna.

Kuna aruandeperioodil ja sellele eelnevatel perioodidel välja renditud kinnisvaraobjektid ei ole eraldi võõrandatavad ja enda majandustegevuses kasutatav osa on oluline, kajastab ettevõtte selliseid objekte 31.12.2024 ja 31.12.2023 seisuga materiaalse põhivarana.

Riskide juhtimine

Arvestades AS Saarte Liinid põhitegevusega seotud investeringute suurt osakaalu, mida rahastatakse nii omavahendite, sihtfinantseeritud vahendite kui ka laenude arvelt, kaasnevad olulised riskid eelkõige finantseerimistegevusest jagunedes järgmistesse äriühingu jaoks olulistesse gruppidesse: tururiskid (sealhulgas ka rahavoogude intressirisk), krediidirisk ja likviidsusrisk.

AS Saarte Liinid juhatuse aktsepteerib üldise seisukohana finantsturu pikaajalist prognoosimatust ja üritab vähendada võimalikke sellest tulenevaid ebasoodsaid mõjusid äriühingu finantstegevusele. Samas on ettevõttel riigile kuuluva äriühinguna kohustus jälgida riigihangete seadustest tulenevaid nõudeid ka finantseerimistegevuses ja finantsinstrumentide kasutamisel. Kuna äriühingu poolt kasutatud sihtfinantseeringute maht on väga suur, siis on juhtkonna poolt valitud konservatiivne lähenemine vabaturu tuletis- ja finantsinstrumentidele ja neid sisuliselt ei kasutata.

Tururiskid**a) Valuutarisk**

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus valuutavahetuskursi muutuste tõttu. AS Saarte Liinid valuutariski vältimise põhiinstrumentideks on majandustegevuse põhinemine eurol, kui alusvaluutal. Seda lihtsustab ettevõtte sihtturgude paiknemine eurotsoonis. Äriühingul puuduvad kohustused ja nõuded muudes valuutades. Kõik olemasolevad pikaajalised nõuded ja võlakohustused on noteeritud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariski vabadena. 2024. aastal toimusid kõik ettevõtte maksed ja laekumised eurodes. Võrreldaval 2023. aastal toimusid kõik ettevõtte maksed ja laekumised samuti eurodes, millele tuginedes võib kinnitada, et AS Saarte Liinid ei ole valuutariskile avatud.

b) Hinnarisk

Vastavalt eelpool kirjeldatud põhimõtetele ei oma AS Saarte Liinid investeringuid omakapitali instrumentidesse ning seega ei olda avatud finantsinstrumentidest tulenevale turuhinnariskile.

(Lisa 2 järg)**c) Intressimäära risk**

AS Saarte Liinid intressimäära risk tuleneb ettevõtte investeeringute kaasrahastamiseks võetud pikaajalistest võlakohustustest, arvelduslaenu kasutamisest rahavoogude juhtimisel, tähtajalistest deposiitidest. AS-il Saarte Liinid oli 2024. aasta lõpu seisuga kaks kehtivat pikaajalist laenulepingut, millest üks on sõlmitud avatud hankemenetluse tulemustel ning teine on võetud pakkumiste alusel väljaspool hankemenetlust. Laenulepingute intressimäärad on seotud ujuva baasintressimääraga (6 kuu euribor), mis muudab äriühingu avatuks intressimäära riskile.

Ettevõttel on põhimõtteline võimalus kasutada lühiajalisi finantsinstrumente (näiteks intressimäära ujuvast-fikseerituks vahetustehinguid) intressimäära riskide maandamiseks, kuid seniste pakkumistega saavutatud intressimarginaalide puudub vastav vajadus. Seisuga 31.12.2024 on ettevõtte lühi- ja pikaajalistest laenu- või liisingkohustustest ujuva intressimääraga seotud 100% (seisuga 31.12.2023 oli see samuti 100%). Intressiriskile avatud võlakohustuste osakaal oli kõigist kohustustest seisuga 31.12.2024 7% (seisuga 31.12.2023 7%).

Intressimäära riski hindamiseks kasutatakse tundlikkusanalüüsi, mis kirjeldab intressimäära riski mõju ettevõtte puhaskasumile turuga seotud intressimäära hinnangulise kõikumise kaudu. Arvestades majandusaasta keskmist intressimäära ja selle kujunemist (6 kuu euribor 3,274% aastas keskmiselt) oli ujuva intressimäära osatähtsus ettevõtte lepingute keskmises intressimääras 63% ja sellest sõltuv aastane intresside kulu on seisuga 31.12.2024 kokku 67 280 eurot. Võrreldaval perioodil 2023. aastal oli ujuva intressimäära (6 kuu euribor keskmiselt 4% aastas) osatähtsus ettevõtte lepingute keskmises intressimääras 66% ehk sellest sõltuv aastane intresside kulu on seisuga 31.12.2023 kokku 77 813 eurot. Kasutades majandusaastal tundlikkusanalüüsis turuintressimäära kõikumise hinnanguna 100 baaspunkti ehk 1 protsendipunkti võrra kõrgem/madalam, oleks äriühingu majandusaasta puhaskasum seisuga 31.12.2024 olnud arvestuslikult 60 458 eurot väiksem/suurem. Juhul, kui turuintressimäär oleks ka võrdlusaastal muutunud 100 baaspunkti, oleks äriühingu majandusaasta puhaskasum seisuga 31.12.2023 olnud arvestuslikult 76 076 eurot väiksem/suurem.

Baasintresside tase langes 2024. aastal ja põhinedes asjakohastele majandus-prognoosidele võib lähiaastatel oodata intressimäärade langust. Arvestades seda, et intressikulud moodustasid AS Saarte Liinid aruandeaastal kuludest 1,3% on intressimäärade riski mõju ettevõttele minimaalne.

Krediidirisk

Krediidirisk on oht, et ettevõtte vastaspool ei täida finantssuhetest või kliendilepingutest tulenevaid kohustusi tuues rikkumisega kaasa võimaliku finantskahju. AS Saarte Liinid krediidirisk tuleneb põhiosas nõuetest ostjate vastu ja rahastamisotsustega eraldatud, kuid ettevõttele veel välja maksmata sihtfinantseeritud vahenditest. Krediidiriski maandamiseks viiakse enne suuremahuliste lepingute sõlmimist läbi kliendi taustauuring. Klientidega, kes kavandavad ettevõtte poolt pakutavate teenuste suuremahulist ja/või pikaajalist kasutamist, sõlmitakse kahepoolsed lepingud. Lepingutega täpsustatakse poolte kohustused ja maksekäitumise põhinõuded, samuti võimalikud sanktsioonid.

Ülejäänud meetodid klientide krediidiriski juhtimiseks seisnevad nende igapäevase maksekäitumise jälgimises ja meetmete operatiivses rakendamises põhjendatud vajadusel. Klientidega seotud krediidiriski vähendamiseks on kasutatud avansiliste maksete nõuet klientidele, kelle maksevõimes on põhjust kahelda. Aastalõpu seisuga kantakse ebatõenäoliselt laekuvad nõuded lootusetuteks. Lootusetult laekuvad arved kantakse bilansist välja nõukogu otsusega peale juhatuse vastava hinnangu saamist. Finantsvarade krediidikvaliteedist 2024. aastal annab täpsema ülevaate käesoleva aruande lisa 4.

(Lisa 2 järg)

Oodatava krediidikahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele lähtudes krediidiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad krediidikahjumi määrad põhinevad viimase 36 kuu kuni 31. detsember 2024 või vastavalt kuni 1. jaanuar 2023 maksedistsipliinil ning vastavatel perioodidel esinenud ajaloolistel krediidikahjumitel. Ajaloolisi kahjumeid korrigeeritakse põhjendatud vajadusel jooksva ning tulevikuinformatsiooni põhjal, mis puudutab makromajanduslikke faktoreid ning ostjate võimet nõuete tasumiseks. Ettevõtte hinnangul on siinkohal kõige relevantsemateks näitajateks SKP ja töötuse määr nendes riikides, kus toimub kaupade ja teenuste müük. Lähtudes oodatavatest antud näitajate muutusest korrigeeritakse vajadusel vastavalt ka ajaloolisi kahjumäärasid.

Kuigi raha ja raha ekvivalendid kuuluvad samuti IFRS 9 oodatava krediidikahjumi mudeli alla, siis tuvastatud väärtuse langus oli ebaoluline 1. jaanuari 2024 ja 31. detsembri 2023 seisuga.

Äriühingu jaoks oluline krediidirisk on nõuded ostjate vastu. Seisuga 31.12.2024 oli ettevõtte finantsseisundi aruandes krediidiriskile avatud nõudeid kokku summas 552 869 eurot ja võrreldava, 31.12.2023 seisuga, 470 285 eurot.

Ettevõttele veel välja maksmata sihtfinantseeritud vahendeid seisuga 31.12.2024 oli summas 0 eurot, samas kui võrreldava, 31.12.2023 seisuga oli neid 63 605 eurot.

Likviidsusrisk

AS Saarte Liinid likviidsusrisk on seotud eelkõige lühiajaliste nõuete ja võlgadega. Ettevõtte eesmärgiks on tasakaalu säilitamine rahastamisallikate iseloomu, tähtaja, piisavuse ja paindlikkuse vahel. AS Saarte Liinid finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu ning laekumata sihtfinantseerimisest, vastavate kirjete olulisi muutusi aruandeaastal kirjeldati krediidiriski käsitlevas lõigus. Pikaajalisi finantsvarasid, investeringuid ja väärtipabereid äriühing ei oma.

	eurodes	
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed	31.12.2024	31.12.2023
Tagasimaksed järgmise 12 kuu jooksul	727 031	666 045
KOKKU	727 031	666 045

(Lisa 2 järg)

eurodes

	Diskonteerimata rahavood ¹				
Finantskohustused maksetähtaegade lõikes 31.12.2024	Saldo²	Järgmise 12 kuu jooksul	2-5 aasta jooksul	Enam kui 5 aasta jooksul	Kokku
Võlad tarnijatele, töövõtjatele, maksuvõlad	900 646	900 646	0	0	900 646
Laenukohustused	2 352 313	734 363	1 556 282	61 668	2 352 313
KOKKU	3 252 960	1 635 010	1 556 282	61 668	3 252 960
	Diskonteerimata rahavood ¹				
Finantskohustused maksetähtaegade lõikes 31.12.2023	Saldo²	Järgmise 12 kuu jooksul	2-5 aasta jooksul	Enam kui 5 aasta jooksul	Kokku
Võlad tarnijatele, töövõtjatele, maksuvõlad	900 433	900 433	0	0	900 433
Laenukohustused	2 233 726	736 706	1 404 795	92 226	2 233 726
KOKKU	3 134 159	1 637 139	1 404 795	92 226	3 134 159

¹ Intressikulud on prognoositud kasutades vastaval bilansipäeval kehtinud intressimäärasid.

² Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses.

AS Saarte Liinid võlad ja ettemaksed on tagasimakse tähtaegadega kuni 12 kuud, põhiosa võlgadest on seotud arvestatud tööjõukuludega ja jooksva majandustegevusega. Oma tegevuse rahastamiseks kasutab ettevõtte arvelduslaene, kapitalirendi tingimustel renti ja pikaajalisi pangalaene. Ettevõtte põhimõtete kohaselt ei tohiks sõlmitud diskonteerimata laenukohustuste tagasimaksete lõpptähtajast rohkem kui 35% saabuda järgmise 12 kuu jooksul.

2024. aasta lõpus moodustasid järgneva 12 kuu jooksul saabuval diskonteerimata laenukohustuste tähtajad 31% koguvõlgnevusest, 2-5 aasta jooksul saabuval tähtajad 66% ja enam kui 5 aasta pärast saabuval tähtajad 3%. AS Saarte Liinid juhtkonna hinnangul on saavutatud likviidsusriskide parem jaotumine järgnevatele perioodidele läbi võrdsete laenude lühiajaliste tagasimaksete, arvesse võtmata arvelduskrediidi lühiajalist jääki.

Võrdlusperioodi, 2023. majandusaasta lõpuks olid võlakohustused restruktureeritud osakaalud samad - 12 kuu jooksul saabuval tähtajad moodustavad 33% koguvõlgnevusest, 2-5 aasta jooksul saabuval tähtajad 64% ja enam kui 5 aasta pärast saabuval tähtajad 3% diskonteerimata koguvõlgnevusest.

Tulenevalt lühiajaliste nõuete ja kohustuste vahekorra oli AS Saarte Liinid majandusaasta käibekapital seisuga 31.12.2024 kokku summas 1 515 tuhat eurot. AS Saarte Liinid juhatuse rakendab vajadusel äriühingu likviidsusrisi maandamise tagamiseks lühiajalisi laenukooteid arvelduskrediidina. 31. detsember 2024 seisuga SEB Panga arvelduskrediiti kasutuses ei olnud.

Äriühingu majandustegevus liinilaevade teenindamisel on kavandatud kasumlikuna ning korrektsed lepingupartnerid tagasid ka käibevahendite kasvu.

(Lisa 2 järg)**Kapitali juhtimine ja finantsvõimendus**

AS Saarte Liinid kapitali juhtimisel on seatud eesmärgiks ettevõtte krediitvõimekuse püsimine piisaval tasemel, et vajadusel kaasata võõrkapitali investeerimistegevuse rahastamiseks. Äriühingu omakapital koosneb emiteeritud aktsiakapitalist, kohustuslikust reservkapitalist ja jaotamata kasumist. Ettevõtte kapitaliseeritust jälgitakse võlakohustuste ja omakapitali suhtarvude abil ning hinnates neid võrdluses ettevõtte investeerimis- ja finantseerimisvajadusega.

	eurodes	
Finantsvõimendus	31.12.2024	31.12.2023
Laenukohustised (lisa 11) ¹	2 352 313	2 233 726
Varad kokku	63 788 835	63 240 032
Võlakordaja	4%	4%
Omakapital kokku	28 860 615	27 215 029
Kohustiste ja omakapitali suhe	8%	8%

¹ Intressi kandvad võlad

Võlakordaja = laenukohustised/varad kokku

Kohustiste ja omakapitali suhe = kohustised/omakapital kokku

AS Saarte Liinid laenukohustuste suhe varadesse ehk võlakordaja oli 31.12.2024 seisuga 4% ning kohustuste ja omakapitali suhe 8%. Võrreldes 2023. aastaga on näitajad samad. Lühiajaliste kohustuste suhe käibevarasse ettevõtte probleeme ei tekita.

Finantsvõimenduse näitajad on jäänud võrreldes eelmise aastaga samale tasemele, peamiselt seetõttu, et investeringuid rahastatakse suures osas omavahenditest. Suuremate taristuprojektide puhul, mis hõlmavad ka välisrahastusega projekte, rahastatakse omaosalusi aga võõrkapitaliga. Võõrkapitali osakaalu väike osakaal on osaliselt seotud ka AS Saarte Liinid uue arengukavaga perioodiks 2022-2030. Juhtkond peab oluliseks ettevõtte potentsiaalse laenuvõime maksimaalse võimekuse loomist, et seeläbi tagada investeerimis-võimekuse suurendamine ja realiseerida järgnevate aastate sihtfinantseerimise projektid.

Õiglase väärtus

Ettevõtte hinnangul ei erine bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (lisa 4) ja -kohustuste (lisa 9 ja 10) bilansilised väärtused seisuga 31. detsember 2024 ja 31. detsember 2023 oluliselt nende õiglasest väärtusest.

Ettevõtte laenukohustused kannavad peamiselt ujuvat intressimäära, mis muutub vastavalt turu intressimäära kõikumistele. Juhtkonna hinnangul vastavad ettevõtte võlakohustuste intressimäärad turutingimustele. Sellest tulenevalt hindab juhatus, et pikaajaliste kohustuste õiglase väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Muud finantsvarad ja -kohustused (nt nõuded ostjatele, võlad hankijatele) on lühiajalised, mistõttu juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus on lähedane nende õiglasele väärtusele.

Pikaajaliste finantskohustuse õiglase väärtus määratakse diskonteeritud tuleviku lepinguliste rahavoogude baasil kasutades turu intressimäära, mis on ettevõttele kättesaadav sarnaste finantsinstrumentide kasutamisel. See vastab finantsinstrumentide tasemele 3, mille puhul ümberhindluseks kasutatavad hindamismeetodid põhinevad mittejälgitavatel sisenditel.

Lisa 3 Uute ja muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) kasutuselevõtt

1. jaanuaril 2023 jõustunud uued standardid, tõlgendused ja olemasolevate standardite muudatused.

Ettevõtte rakendas alates 1. jaanuarist 2023 standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRSi rakendusjuhendi nr 2 „Olulisuse üle otsustamine“ muudatused. Kuigi muudatused ei toonud kaasa muutusi arvestuspõhimõtetes endis, mõjutasid need finantsaruannetes avaldatud arvestuspõhimõtteid käsitlevat teavet. Muudatustega nõutakse oluliste arvestuspõhimõtete avalikustamist ja antakse ka juhiseid olulisuse rakendamiseks arvestusarvestuspõhimõtete avalikustamisel, aidates majandus(üksusel) anda kasulikku, (majandus)üksusele omast arvestusarvestuspõhimõtteid käsitlevat teavet, mida kasutajad vajavad muu finantsaruannetes sisalduva teabe mõistmiseks. Juhtkond vaatas arvestuspõhimõtteid läbi ja ajakohastas lisas 1 "Olulised arvestuspõhimõtted" (2023: "Olulised arvestuspõhimõtted") avaldatud teavet kooskõlas muudatustega.

Ülejäänud uued standardid, mis muutusid kehtivaks alates 1. jaanuarist 2024, ei oma olulist mõju ettevõtte finantsaruannetele.

Järgmised uued ja muudetud standardid kohalduvad pärast 1. jaanuari 2024 algavatele aruandeperioodidele ja lubatud on varasem rakendamine. Ettevõtte ei ole ühtki neist uutest või muudetud standarditest ennetähtaegselt kasutusele võtnud ja tema hinnangul ei avalda need jõustudes ettevõtte raamatupidamise aruandele olulist mõju, v.a. IFRS 18.

- „Vahetatavuse puudumine“ (IAS 21 muudatused).
- „Finantsinstrumentide liigitamise ja mõõtmise muudatused“ (IFRS 9 ja IFRS 7 muudatused).
- IFRS 18 „Finantsaruannete esitamine ja avalikustamine“ rakendamine võib tuua kaasa muudatusi põhjaruannete esitusviisis ning vajaduse avaldada täiendavat infot. Ettevõtte hindab parajasti IFRS 18 rakendamisest tulenevat võimalikku mõju tema finantsaruannetele.
- IFRS 19 „Avaliku aruandekohustusega tütarettevõtted: avalikustatav teave“
- IFRS standardite iga-aastased edasiarendused – 11. köide.

Lisa 4 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid	31.12.2024	31.12.2023
Raha kassas	31 139	26 074
Arveldusarved pankades	1 831 952	1 316 217
Lühiajalised hoiused	0	1 005 896
Pikaajalised hoiused	505 895	0
Raha ja raha ekvivalendid kokku	2 368 986	2 348 187

Lühiajaliste hoiustena kajastame 1- kuni 3-kuulise algse tähtajaga hoiuseid pangas, pikaajalisena üle 3-kuulise algse tähtajaga hoiuseid. Kõik sõlmitud hoiuse lepingud on kiirkorras enne tähtaegselt lõpetatavad. Kõik raha ja raha ekvivalentidena esitatud saldod on eurodes.

Lisa 5 Nõuded ja ettemaksed

	eurodes	
Nõuded ja ettemaksed	31.12.2024	31.12.2023
Nõuded ostjate vastu	552 869	470 285
Muud lühiajalised nõuded sh	174 162	195 759
<i>Saamata sihtfinantseerimine</i>	<i>0</i>	<i>63 605</i>
Nõuded kokku	727 031	666 045

EL Ühtekuuluvusfondilt jäi aruandeaastal esitatud taotluste alusel saamata äriühingule eraldatud vahendeid põhivara sihtfinantseerimiseks 0 eurot (2023. aastal 36 343 eurot). Väikesaarte programmist esitatud taotluse alusel jäi 2024. aastal laekumata 0 eurot (2023. aastal 27 262 eurot). AS Saarte Liinid tähtaja ületanud nõuded, mis ei ole kuluks kantud, moodustasid 31.12.2024 seisuga kokku 67 030 eurot (2023. aastal 32 711 eurot). Üle tähtaja nõuete krediidiriski hinnang on toodud lisa 2.

Muude nõuete all on kajastatud AS Matsalu Veevärk Virtsu puhastusseadmete kasutamise eest tehtud ettemaks summas 4 750 eurot (2023. aastal 7 750 eurot). Papissaare elektriliitumine moodustab seisuga 31.12.2024 muudest nõuetest 9 189 eurot (31.12.2023 9 709 eurot). Vikati elektriliitumine moodustab 31.12.2024 seisuga muudest nõuetest 35 839 eurot (31.12.2023 37 166 eurot).

Lisa 6 Varud

	eurodes	
Varud	31.12.2024	31.12.2023
Tooraine ja materjal	60 448	12 345
Varud kokku	60 448	12 345

Tooraine ja materjalina on ettevõtte sadamates arvele võetud tõkkepuud, vendrid, IT-varud ja vedelkütus veesõidukitele. Nii 2024. aastal kui ka 2023. aastal varude allahindlusi ei tehtud, varud võeti arvele vastavalt soetustele ja kanti kuluks vastavalt nende tegelikule kasutamisele.

Lisa 7 Materiaalne põhivara

eurodes

Materiaalne põhivara	Maa	Ehitised ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2023	737 238	95 921 280	5 384 642	130 003	968 288	103 141 451
Akumuleeritud kulum 31.12.2023	0	40 816 355	2 198 450	107 367	0	43 122 171
Jääkmaksumus 31.12.2023	737 238	55 104 924	3 186 192	22 636	968 288	60 019 276
Ostud	250	21 639	58 355	0	4 007 741	4 087 984
Mahakandmine	0	-16 163	-83 500	0	0	-99 663
Ümberklassifitseerimine	0	1 889 204	473 944	0	-2 383 905	-20 757
Reklassifitseerimine IFRS 16	0	0	-6 924	0	6 924	0
Amortisatsiooni mahakandmine		16 163	83 500	0	0	99 663
Amortisatsioon ja allahindlus	0	-3 274 546	-354 551	-5 457	0	-3 634 554
Soetusmaksumus 31.12.2024	737 488	97 815 959	5 833 441	130 003	2 599 048	107 115 937
Akumuleeritud kulum 31.12.2024	0	44 074 737	2 476 428	112 824	0	46 663 989
Jääkmaksumus 31.12.2024	737 488	53 741 220	3 357 014	17 179	2 599 048	60 451 946

Ühtekuuluvusfondist eraldati aruandeaastal välisabi 676 060 eurot, lisaks laekus eelneva perioodi saamata jäänud toetus 36 343 eurot. Seda sihtfinantseerimist kasutati Kihnu kaitserajatise ehituseks ning Papissaare paviljoni ostmiseks. Väikesaarte programmist laekus eelneva perioodi eest Manilaiu hõljukikai projektile 27 262 eurot. Keskkonna Investeeringute keskuselt laekus Rohuküla reoveepuhasti rekonstrueerimise eest toetust 68 767 eurot.

100% amortiseerunud põhivara, mis on seisuga 31.12.2024 endiselt kasutuses, on finantsseisundi aruandes kajastatud kokku soetusmaksumuses 4 171 172 eurot. Aruandeaastal põhivara ei müündud. Materiaalset põhivara jääkväärtuses maha ei kantud.

(Lisa 7 järg)

Eelmise aruande aastal toimunud tehingud materiaalse põhivaraga

eurodes

Materiaalne põhivara	Maa	Ehitised ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2022	737 118	94 949 565	5 365 776	119 584	726 241	101 898 284
Akumuleeritud kulum 31.12.2022	0	37 575 021	2 161 316	102 807	0	39 839 144
Jääkmaksumus 31.12.2022	737 118	57 374 544	3 204 460	16 777	726 241	62 059 140
Ostud	120	29 350	122 891	0	1 303 030	1 455 391
Mahakandmine	0	-11 875	-316 571	0	0	-328 446
Ümberklassifitseerimine	0	954 239	212 547	10 418	-1 060 983	116 221
Reklassifitseerimine IFRS 16	0	0	0	0	8 409	8 409
Amortisatsiooni mahakandmine	0	11 875	312 750	0	0	324 625
Amortisatsioon ja allahindlus	0	-3 253 210	-349 884	-4 560	0	-3 607 654
Soetusmaksumus 31.12.2023	737 238	95 921 280	5 384 642	130 003	968 288	103 141 451
Akumuleeritud kulum 31.12.2023	0	40 816 355	2 198 450	107 367	0	43 122 171
Jääkmaksumus 31.12.2023	737 238	55 104 924	3 186 192	22 636	968 288	60 019 276

Ühtekuuluvusfondist eraldati aruandeaastal välisabi 257 831 eurot, millest laekus 221 488 eurot. Seda sihtfinantseerimist kasutati Papissaare parkla ehituseks ning Papissaare paviljoni ostmiseks. EL regionaalfondist laekus 202 144 eurot Sõru kai nr 3 rekonstrueerimiseks. Väikesaarte programmist laekus Kihnu generaatori tarbeks 23 099 eurot, samuti eraldati Manilaiu hõljukikai projektile 27 262 eurot, mis laekus 2024. aastal.

100% amortiseerunud põhivara, mis on seisuga 31.12.2023 endiselt kasutuses, on finantsseisundi aruandes kajastatud kokku soetusmaksumuses 3 698 595 eurot. Aruandeaastal müüdi kasutuses mitte olevat põhivara jääkväärtuses 0 eurot, müügihinnaga 21 151 eurot. Materiaalset põhivara jääkväärtuses maha ei kantud.

Lisa 8 Immateriaalne põhivara

				eurodes
Immateriaalne põhivara	Arengu- väljaminekud	Tarkvara	Ettemaks immateriaalse põhivara eest	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2022	37 307	174 709	74 768	286 784
Akumuleeritud kulum 31.12.2022	-17 136	-18 480	0	-35 616
Jääkmaksumus 31.12.2022	20 170	156 229	74 768	251 168
Ostud	0	0	86 916	86 916
Mahakandmine	0	0	0	0
Ümberkvalifitseerimine	34 136	0	-150 357	-116 221
Amortisatsiooni mahakandmine	0	0	0	0
Amortisatsioon ja allahindlused	-8 268	-19 416	0	-27 684
Soetusmaksumus 31.12.2023	71 442	174 709	11 328	257 479
Akumuleeritud kulum 31.12.2023	-25 404	-37 896	0	-63 300
Jääkmaksumus 31.12.2023	46 038	136 813	11 328	194 179
Ostud	0	0	0	0
Mahakandmine	0	0	0	0
Ümberkvalifitseerimine	12 587	8 170	0	20 757
Amortisatsiooni mahakandmine	0	0	0	0
Amortisatsioon ja allahindlused	-15 096	-19 416	0	-34 512
Soetusmaksumus 31.12.2024	84 030	182 878	11 328	278 236
Akumuleeritud kulum 31.12.2024	-40 500	-57 312	0	-97 812
Jääkmaksumus 31.12.2024	43 530	125 566	11 328	180 424

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

				eurodes
Võlad ja ettemaksed	Lisa	31.12.2024	31.12.2023	
Võlad tarnijatele		359 567	242 195	
<i>sh võlad põhivara eest</i>		1 025	40 646	
Võlad töötajatele		328 262	302 550	
Maksuvõlad	10	38 320	186 809	
Muud kohustused ja eraldised		174 497	168 880	
KOKKU		900 646	900 433	

Lisa 10 Maksuvõlad ja ettemaksed

				eurodes
Maksuvõlad ja ettemaksed	Lisa	31.12.2024	31.12.2023	
Kinnipeetud tulumaks		40 504	38 908	
Sotsiaalmaks		73 291	73 808	
Kinnipeetud kogumispensioni makse		2 232	2 304	
Ettevõtte tulumaks		1 780	2 892	
Töötuskindlustusmakse		4 379	4 182	
Käibemaks		-86 423	61 676	
Loodusressursside kasutamise ja saastetasude kohustis		2 558	3 038	
KOKKU	9	38 320	186 809	

(Lisa 10 järg)

Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused – maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud ettevõtte maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli ettevõttes. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni viie aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 11 Laenukohustused ja netovõlg

Kõikide laenukohustuste alusvaluutaks on euro. 2024. aastal jooksul tehti väljamakseid SEB uuest investeerimislaenust, kuid vajadust arvelduskrediiti kasutada polnud. 2023. aastal võeti SEB pangast uus investeerimislaen ning aasta jooksul maksti tagasi arvelduskrediit. Aruandeperioodil tasus ettevõtte laenude põhiosa makseid summas 653 846 eurot (2023. aastal tasuti laenude põhiosa makseid 676 364 eurot). Aruandeperioodi intressikulu laenudelt ja muudelt intressi kandvatelt võlakohustustelt moodustas 107 394 eurot (2023. aastal 117 898 eurot).

Kasutamata arvelduskrediit oli 2024. aasta lõpus kokku 1 500 000 eurot (2023. aastal oli kasutamata arvelduskrediidi jääk 1 500 000 eurot). Arvelduskrediidi leping lõpptähtajaga 30.12.2025 on sõlmitud SEB Pangaga.

AS Saarte Liinid ja laenuandjate vahelistes lepingutes on sätestatud piirangud või eritingimused, mille mittetäitmisel võib laenuandja nõuda ettevõttelt laenu ennetähtaegset tagasimaksmist, sealhulgas:

- piiratud õigused varade võõrandamiseks;
- piiratud õigused täiendavate kohustuste võtmiseks;
- piiratud õigused garantiide ja tagatiste andmiseks;
- piiratud õigused dividendide väljamaksmise ja aktsiakapitali suurendamise otsuste tegemisel.

Nii seisuga 31. detsember 2024 kui ka seisuga 31. detsember 2023 olid ettevõtte tegevus ja toimingud vastavuses laenulepingute tingimustega.

Netovõlg

Netovõlg	eurodes	
	31.12.2024	31.12.2023
Raha ja raha ekvivalendid	2 368 986	2 348 187
Laenukohustused tagasimaksetähtajaga kuni 1 aasta	-742 723	-736 706
Laenukohustused tagasimaksetähtajaga üle 1 aasta	-1 609 590	-1 497 020
Netovõlg	16 672	114 461
Raha ja raha ekvivalendid	2 368 986	2 348 187
Ujuva intressimääraga võlakohustused	-2 352 313	-2 233 726
Netovõlg	16 672	114 461

(Lisa 11 järg)

Intressikandavad võlakohustused 31.12.2024

eurodes					
Intressikandavad võlakohustused 31.12.2024	Tähtaeg	Intressimäär	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Võla- kohustused kokku
Pikaajalised pangalaenud	2026-2028	6 kuu euribor + 1,00%-1,15%	653 846	1 303 839	1 957 685
Rendikohustused	2028	6 kuu euribor + 1,95%-2,29%	13 333	26 328	39 661
Kasutusõigusega varade seotud rendikohustused ¹	2024-2032	6 kuu euribor + 1,7%-2,3%	75 544	279 423	354 967
KOKKU			742 723	1 609 590	2 352 313

Intressikandavad võlakohustused 31.12.2023

eurodes					
Intressikandvad võlakohustused 31.12.2023	Tähtaeg	Intressimäär	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Võlakohustused kokku
Pikaajalised pangalaenud	2026-2028	6 kuu euribor + 1,00%-1,15%	653 846	1 154 694	1 808 540
Rendikohustused	2028	-	8 421	30 174	38 595
Kasutusõigusega varade seotud rendikohustused ¹	2024-2032	6 kuu euribor + 1,7%-2,3%	74 439	312 152	386 591
KOKKU			736 706	1 497 020	2 233 726

(Lisa 11 järg)

Finantseerimistegevusest tulenevate kohustuste muutused 2024. aastal

eurodes

Finantseerimistegevusest tulenevate kohustuste muutused	Panga arveldus-krediit	Pika-ajalised panga-laenud	Rendi-kohus-tused	Sihtfinant-seerimise kohustused	Aktsia-kapital	Reservid	Jaotamata kasum	KOKKU
Saldo seisuga 31.12.2023	0	1 808 540	425 186	32 890 844	9 648 500	833 229	16 733 247	62 339 546
Finantseerimistegevuse rahavoogudest tingitud muutused								
Saadud laenud	0	802 992	0	0	0	0	0	802 992
Laenude tagasimaksed	0	-653 846	0	0	0	0	0	-653 846
Arvelduskrediidi muutus	0	0	0	0	0	0	0	0
Rendimaksete tasumine	0	0	-85 000	0	0	0	0	-85 000
Makstud intressid	0	0	0	0	0	0	-107 394	-107 394
Laekunud varade sihtfinantseerimine	0	0	0	808 432	0	0		808 432
Finantseerimistegevuse rahavoogudest tingitud muutused kokku	0	149 145	-85 000	808 432	0	0	-107 394	765 184
Kohustustega seotud muutused								
Uued rendikohustused	0	0	54 442	0	0	0	0	54 442
Sihtfinantseerimise nõuded	0	0	0	-63 604				-63 604
Sihtfinantseerimise amortisatsioon	0	0	0	-1 960 410				-1 960 410
Makstud intressid	0	0	0	0	0	0	107 394	107 394
Kohustustega seotud muutused kokku	0	0	54 442	-2 024 013	0	0	107 394	-1 862 177
Omakapitaliga seotud muutused								
Muud muutused	0	0	0	0	0	131 621	-131 621	0
Jaotamata kasum	0	0	0	0	0	0	1 645 586	1 645 586
Omakapitaliga seotud muutused kokku	0	0	0	0	0	131 621	1 513 965	1 645 586
Saldo seisuga 31.12.2024	0	1 957 685	394 629	31 675 261	9 648 500	964 850	18 247 212	62 888 136

(Lisa 11 järg)

Finantseerimistegevusest tulenevate kohustuste muutused 2023. aastal

eurodes

Finantseerimistegevusest tulenevate kohustuste muutused	Panga arveldus-krediit	Pika-ajalised panga-laenud	Rendi-kohustused	Sihtfinantseerimise kohustused	Aktsia-kapital	Reservid	Jaotamata kasum	KOKKU
Saldo seisuga 31.12.2022	508 094	2 310 863	387 348	33 538 075	9 648 500	775 054	15 090 807	62 258 741
Finantseerimistegevuse rahavoogudest tingitud muutused								
Saadud laenud	0	173 925	0	0	0	0	0	173 925
Laenude tagasimaksed	0	-676 248	0	0	0	0	0	-676 248
Arvelduskrediidi muutus	-508 094	0	0	0	0	0	0	-508 094
Rendimaksete tasumine	0	0	-85 053	0	0	0	0	-85 053
Makstud intressid	0	0	0	0	0	0	-117 898	-117 898
Laekunud varade sihtfinantseerimine	0	0	0	1 440 447	0	0	0	1 440 447
Finantseerimistegevuse rahavoogudest tingitud muutused kokku	-508 094	-502 324	-85 053	1 440 447	0	0	-117 898	227 080
Kohustusetega seotud muutused								
Uued rendikohustused			122 891					122 891
Sihtfinantseerimise nõuded	0	0	0	-89 579	0	0	0	-89 579
Sihtfinantseerimise amortisatsioon	0	0	0	-1 998 099	0	0	0	-1 998 099
Makstud intressid	0	0	0	0	0	0	117 898	117 898
Kohustusetega seotud muutused kokku	0	0	122 891	-2 087 678	0	0	117 898	-1 846 889
Omakapitaliga seotud muutused								
Muud muutused	0	0	0	0	0	58 175	-58 175	0
Jaotamata kasum	0	0	0	0	0	0	1 700 615	1 700 615
Omakapitaliga seotud muutused kokku	0	0	0	0	0	58 175	1 642 440	1 700 615
Saldo seisuga 31.12.2023	0	1 808 540	425 186	32 890 844	9 648 500	833 229	16 733 247	62 339 546

Lisa 12 Rendid**Rendikohustised (ettevõtte kui rentnik)**

	eurodes	
Rendikohustised	2024	2023
Aruande perioodi alguses	425 187	387 349
Võetud rendid	54 636	122 891
Makstud rendikohustised	-85 000	-85 053
Aruandeperioodi lõpus	394 823	425 187
Tuleviku rendikohustiste miinimummaksed	394 823	425 187
sh makseperiood 1 aasta	-88 877	-82 860
sh makseperiood alates 1 aastat	-305 946	-342 326
Maksetähtaeg	Viimase lepingu lõpp tähtaeg on arvestatud 31.12.2032	Viimase lepingu lõpp tähtaeg on arvestatud 31.12.2032
Intressimäär	Vahemik 1,39%-2,3%	Vahemik 1,59%-2,3%
Alusvaluuta	euro	euro

Kasutusõigusega ja kapitalirendiga vara soetusmaksumus transpordivahendite, hoonete ja IT-seadmete osas IFRS 16 alusel oli seisuga 31.12.2024 635 974 eurot (31.12.2023 seisuga 789 256 eurot) ning jääkmaksumus 364 284 eurot (31.12.2023 seisuga 434 079 eurot).

Ettevõtte kui rendileandja

	eurodes		
Renditulu	Lisa	2024	2023
Hooned, ruumid ja territoorium		247 741	235 234
KOKKU	15	247 741	235 234

Hoonete ja ruumide rendilepingud saab katkestada 3-6 kuulise etteteatamisaja jooksul, millele vastav renditulu moodustab 22 466 eurot (2023. aastal 24 882 eurot).

Rendile antud hoonete, ruumide ja territooriumi soetusmaksumus on 4 316 739 eurot (2023. aastal 5 608 037 eurot) ja jääkmaksumus 2 157 489 eurot (2023. aastal 2 969 798 eurot). Rendile antud hoonete-ruumide jääkmaksumuse osatähtsus ehitiste jääkväärtusest on 24%.

Lisa 13 Sihtfinantseerimine

	eurodes	
Pikaajalise varadega sihtfinantseerimisega seotud kohustuste perioodi alguse seisuga	2024	2023
EL Ühtekuuluvusfond"	22 120 268	23 449 765
EL Regionaalfond	3 857 017	4 211 029
Kodumaine sihtfinantseerimine (riigieelarve ja omavalitsuste vahendid)	5 164 348	5 140 686
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	92 417	106 013
Ettevõtluse Arendamise SA	1 656 793	630 582
KOKKU	32 890 843	33 538 075
Sihtfinantseeringute liikumised aruandeperioodil kokku	744 827	1 350 868
Perioodi jooksul saamata põhivara sihtfinantseerimine		
sh Euroopa Ühtekuuluvusfondist	0	36 343
sh Väikesaarte Programm	0	27 262
Perioodi jooksul saadud põhivara sihtfinantseerimine		
EL Ühtekuuluvusfond	676 060	221 488
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	68 767	0
Connecting Europe Facilities fond	0	1 065 775
Sihtfinantseerimisega seotud kohustuste arvestamine tulusse		
EL Ühtekuuluvusfond	-1 659 710	-1 587 327
EL Regionaalfond	-247 420	-354 012
Kodumaine sihtfinantseerimine (riigieelarve ja omavalitsuste vahendid)	-3 600	-3 600
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	-10 116	-13 596
Ettevõtluse Arendamise SA	-39 564	-39 564
Pikaajalised varade sihtfinantseerimise muutused kokku	-1 960 410	-1 998 099
Pikaajalise varadega sihtfinantseerimisega seotud kohustuste perioodi lõpu seisuga		
EL Ühtekuuluvusfond	21 136 618	22 120 268
EL Regionaalfond	3 609 597	3 857 017
Kodumaine sihtfinantseerimine (riigieelarve ja omavalitsuste vahendid)	5 160 748	5 164 348
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	151 068	92 417
Ettevõtluse Arendamise SA	1 617 229	1 656 793
KOKKU	31 675 261	32 890 843

Nõudena on kajastatud sihtfinantseerimisi järgmistelt rahastajatelt: EL Ühtekuuluvusfond 2024. a 0 eurot (2023. a 36 343 eurot), Väikesaarte Programm 2024. a 0 eurot (2023. a 27 262 eurot). 2023. aastal laekus Connecting Europe Facilities (CEF) fondist ettemaksena 1 065 775 eurot.

AS Saarte Liinid hinnangul on käesolevas aruandes kajastatud sihtfinantseerimise rahastuste tingimused täidetud ning ettenägematud asjaolusid ei esine.

(Lisa 13 järg)

	eurodes	
Perioodi jooksul saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	2024	2023
Välisabi tegevuskuludeks	0	1 000
Kodumaine abi tegevuskuludeks	6 191	6 272
KOKKU	6 191	7 272

Lisa 14 Omakapital

Aktsiaselts Saarte Liinid on äriühing, mille kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused aktsiakapitali suurendamise või vähendamise ning dividendide jaotamise osas teeb Eesti Vabariik, keda ettevõtte üldkoosolekul omanikuna esindab taristuminister. AS Saarte Liinid põhikirja kohaselt on ettevõtte miinimumkapital 4 793 400 eurot ning maksimumkapital 29 000 000 eurot. Seisuga 31.12.2024 koosnes AS Saarte Liinid aktsiakapital 96 485 aktsiast nimiväärtusega 100 eurot kokku summas 9 648 500 eurot.

Seoses suuremahuliste sihtfinantseeritud investeeringute teostamisega ei kuulu AS Saarte Liinid omaniku otsuse alusel dividendimaksjate hulka. Maksimaalselt võimalike dividendide suurus ning dividendide maksmisega kaasneva tulumaksukohustuse suurus on toodud alljärgnevas tabelis:

	eurodes	
Omakapital	31.12.2024	31.12.2023
Jaotamata kasum	18 247 212	16 733 247
Kohustuslikku reservkapitali	0	85 301
Dividendimaksega kaasnev tulumaksukulu	4 014 387	3 329 589
Võimalik maksta netodividendidena	14 232 825	13 318 357

Lisa 15 Müügitulu

		eurodes	
Jaotumine tegevusalade järgi	Lisa	2024	2023
EMTAK 52221 Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused		9 528 014	9 095 239
EMTAK 68201 Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	12	247 741	235 234
KOKKU		9 775 755	9 330 473

(Lisa 15 järg)**eurodes**

Müügitulud riikide lõikes	2024	2023
Eesti	7 538 188	7 112 145
Rootsi	748 879	560 661
Soome	488 093	457 883
Taani	405 778	496 037
Saksamaa	193 297	258 114
Holland	134 934	283 397
Poola	56 303	77 094
Muud riigid	210 284	85 142
KOKKU	9 775 755	9 330 473

Ekspordi sihtriikide määratlemisel on lähtutud sadamateenuseid kasutanud laevade agenteerimisega tegelevate ettevõtete poolt edastatud andmetest sihtriikide kohta.

Kõik AS Saarte Liinid müügitulud on 2024. aasta ja 2023. aasta saadud teenuste müügist.

Lisa 16 Tulu sihtfinantseerimisest**eurodes**

Tulu sihtfinantseerimisest	Lisa	2024	2023
Tulu põhivara sihtfinantseerimisest (kodumaine)		300 700	325 716
Tulu põhivara sihtfinantseerimisest (välisabi)		1 659 710	1 672 383
Tulu tegevuskulude sihtfinantseerimisest (välisabi)		0	1 000
Tulu tegevuskulude sihtfinantseerimisest (kodumaine)		6 191	6 272
KOKKU	13	1 966 601	2 005 371

Lisa 17 Muude oluliste kasumiaruande kirjete all-liigendused**eurodes**

Muud äritulud	2024	2023
Muud viivisintressitulud, leppetrahvid	38 587	4 798
KOKKU	38 587	4 798

(Lisa 17 järg)

eurodes

Kaubad, toore, materjal ja teenused	2024	2023
Laadimine, lossimine ja transport	968 741	1 024 313
Elekter	620 185	667 090
Edasi müüdud elekter	-439 267	-531 452
Teenused	542 106	560 788
Remont ja hooldus	790 351	514 155
Kütus	126 313	153 391
Hoonete ja ruumide kasutusrent	21 733	13 739
Sõidukite kasutusrent	8 049	5 503
KOKKU	2 638 211	2 407 528

eurodes

Mitmesugused tegevuskulud	2024	2023
Majanduskulu	219 418	213 782
Sidekulud	34 549	35 026
IKT riist- ja tarkvara rent	132 846	96 139
Töömashinate ja seadmete rent	8 722	8 593
KOKKU	395 535	353 539

eurodes

Tööjõukulud	2024	2023
Palgakulu	2 718 036	2 513 495
Erisoodustused	17 071	18 813
Erisoodustuste tulumaks	6 181	4 981
Erisoodustuste sotsiaalmaks	8 315	11 511
Sotsiaalmaksud palkadelt	899 805	828 405
KOKKU	3 649 408	3 377 203

2024. aastal oli AS Saarte Liinid koosseisu kuuluvate töötajate keskmine arv kokku 104, neist: juhatuse liikmetena 1 inimene, koosseisuliste põhitöötajatena 98 inimest, lisaks 5 asendustöötajat.

2023 aastal oli AS Saarte Liinid koosseisu kuuluvate töötajate keskmine arv kokku 107, neist: juhatuse liikmetena 1 inimest, koosseisuliste põhitöötajatena 97 inimest, lisaks 10 asendustöötajat.

eurodes

Tööjõukulude kapitaliseerimine	31.12.2024	31.12.2023
Palgakulude kapitaliseerimine	261 435	212 333
Sotsiaalmaksude kapitaliseerimine	88 601	71 768
KOKKU	350 037	284 101

(Lisa 17 järg)

	eurodes	
Muud ärikulud	2024	2023
Maamaks	7 457	6 312
Riigilõivud	4 589	10 332
Loodusressursside kasutus- ja saastetasud	9 404	9 581
Lootusetuks hinnatud laekumata arved	1 240	0
Viivised ja intressid	3 090	10 976
KOKKU	25 780	37 202

Lisa 18 Finantstulud- ja kulud

	eurodes	
Finantstulud ja -kulud	2024	2023
Intressikulud	107 394	117 898
KOKKU	107 394	117 898

Lisa 19 Laenude tagatised ja panditud varad

Kinnistule nr. 1010234 nimega „Kuivastu sadama“ VI järjekohale, kinnistule nr. 1046932 nimega „Virtsu sadama“ V järjekohale, kinnistule nr. 862832 nimega „Rohuküla sadam“ III järjekohale, kinnistule nr. 896333 nimega „Heltermaa sadam“ V järjekohale ja kinnistule nr. 1649732 nimega „Virtsu sadama laiendus“ II järjekohale on seatud ühishüpoteek AS SEB Panga kasuks summas 3 000 000 eurot.

Laenude tagatiseks panditud varade soetusmaksumus on 31.12.2024 seisuga 52 970 329 eurot (31.12.2023 seisuga 52 369 725 eurot), kogunenud kulum 25 946 951 eurot (31.12.2023 seisuga 24 320 201 eurot) ja jääkmaksumus 27 023 377 eurot (31.12.2023 seisuga 28 049 523 eurot).

Lisa 20 Tehingud ja saldod seotud osapooltega

AS Saarte Liinid aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile. Aruandes on seotud osapooltena käsitletud ettevõtte omanikku, nõukogu ja juhatuse liikmeid ning muid ettevõtteid ja ametiasutusi, kelle üle nimetatud isikutel on kontroll või oluline mõju (sh üksused, kus riigil on kontroll või valitsev mõju).

Juhatuse ja nõukogu liikmete tasu

AS Saarte Liinid tööd suunab neljaliikmeline nõukogu, igapäevatööd juhib üheliikmeline juhatuse. Juhatuse ja nõukogu liikmetele arvestati aruandeaastal tasu summas 154 516 eurot (2023. aastal 150 014 eurot). Juhatuse ja nõukogu liikmed ei saa ettevõttelt pensioniga seotud õigusi.

Lahkumishüvitised

Juhatuse liikmele võib maksta lahkumishüvitist üksnes tema tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne volituste tähtaja möödumist. Lahkumishüvitist võib maksta juhatuse liikme tagasikutsumise ajal kehtiva kuni kolme kuu tasu ulatuses (RVS § 86 lg 3). 2024. aastal juhatuse liikmetele lahkumishüvitist ei makstud.

Tehingud seotud osapooltega

Ettevõttel on teiste riigi kontrolli või olulise mõju all olevate üksustega tehinguid tavapärase äritegevuse käigus, millest olulises summas ostu- ja müügitehinguid aruandeperioodil ja võrreldaval perioodil on välja toodud käesoleva Lisa tabelites. Lisaks on ettevõtte saanud omanikuga seotud ametiasutustelt materiaalse põhivara soetuseks toetusi. Lisas 13 välja toodud toetused aruandeperioodil (kokku summas 744 827 eurot) ning võrreldaval perioodil (kokku 221 488 eurot) on kõik saadud omaniku kontrolli või valitseva mõju all.

eurodes

Tehingud seotud osapooltega 2024	Teenuste müük	Kaupade ost	Teenuste ost	Muud investeeringud / toetused	Nõuete saldo 31.12.2024	Kohustuste saldo 31.12.2024
Nimi	Summa	Summa	Summa	Summa		
Juhatuse ja nõukogu liikmetega seotud ettevõtted	0	0	33 527	0	0	0
Omanikuga seotud asutused ja ettevõtted	4 793 613	0	289 713	894 524	150 117	16 983
KOKKU	4 793 613	0	323 240	894 524	150 117	16 983

eurodes

Tehingud seotud osapooltega 2023	Teenuste müük	Kaupade ost	Teenuste ost	Muud investeeringud / toetused	Nõuete saldo 31.12.2024	Kohustuste saldo 31.12.2024
Nimi	Summa	Summa	Summa	Summa		
Juhatuse ja nõukogu liikmetega seotud ettevõtted	26 760	0	0	0	0	0
Omanikuga seotud asutused ja ettevõtted	4 580 761	0	894 305	10 229	164 914	76 057
KOKKU	4 607 521	0	894 305	10 229	164 914	76 057

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK**Kasumi jaotamise ettepanek**

Eelmiste perioodide jaotamata kasum	16 601 626
Aruandeaasta koondkasum	1 645 586
KOKKU	18 247 212
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0
Eelmiste perioodide jaotamata kasum peale jaotamist	18 247 212
KOKKU	18 247 212

Kaida Kauler juhatuse esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Kuressaare, 18. märts 2025. a.

JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2024 MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Käesolevaga kinnitame majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

AS Saarte Liinid 2024. majandusaasta aruanne on kinnitatud ainuaktsionäri poolt üldkoosolekul vastavalt digitaalse allkirjastamise kuupäevale.

(allkirjastatud digitaalselt)

taristuminister

Juhatus:

Kaida Kauler	juhatuse esimees	(allkirjastatud digitaalselt)
--------------	------------------	-------------------------------

Nõukogu:

Jaano Vink	nõukogu esimees	(allkirjastatud digitaalselt)
------------	-----------------	-------------------------------

Siiri Odrats-Koni	nõukogu liige	(allkirjastatud digitaalselt)
-------------------	---------------	-------------------------------

Triinu Tombak	nõukogu liige	(allkirjastatud digitaalselt)
---------------	---------------	-------------------------------

Kaupo Läänerand	nõukogu liige	(allkirjastatud digitaalselt)
-----------------	---------------	-------------------------------

MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EESTI MAJANDUSE TEGEVUSALADE KLASSIFIKAATORILE (EMTAK)

Jaotumine tegevusalade järgi	eurodes	
	2024	2023
Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused (EMTAK 52221)	9 528 014	9 095 239
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus (EMTAK 68201)	247 741	235 234
KOKKU	9 775 755	9 330 473